

ALAVUDEN KAUPUNKI

TALOUSARVIO 2023

Taloussuunnitelma 2024-2025

Sisällys

Kaupunginjohtajan katsaus	4
1. Talousarvion osat ja rakenne.....	5
2. Talousarvion yleisperustelut	6
2.1 Yleinen talouskehitys.....	6
2.2 Kuntatalouden näkymät	7
2.3 Alavuden kaupungin kehitysnäkymät	11
2.4 Kaupunkistrategia ja palvelusuunnitelmat talousarviossa ja –suunnitelmassa	14
2.5 Tavoitteiden asettaminen konsernille, konserninjohdolle ja kunnan edustajille tytäryhteisöissä	18
3. Käyttötalousosa	19
3.1 Hallinto- ja talouspalvelut	23
Kaupunginvaltuusto.....	23
Kaupunginhallitus	24
Hallintopalvelut	26
Talous- ja tietohallintopalvelut.....	28
Maatalouspalvelut.....	30
3.2 Elinvoimapalvelut	32
Elinkeino- ja asumisen palvelut	32
Liikuntapalvelut	35
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut.....	38
3.3 Sivistyspalvelut	41
Kouluhallinto	41
Varhaiskasvatus	43
Peruskoulut.....	45
Toisen asteen koulutus ja nuorisopalvelut.....	47
Kansalaisopisto	50
3.4 Tekniset palvelut	53
Tekninen hallinto.....	53
Yhdyskuntatekniset palvelut	54
Vesihuoltolaitos.....	56
Tilapalvelu.....	58
Ruoka- ja siivouspalvelut	59
3.5 Ympäristöpalvelut.....	61
Ympäristöpalvelut	61
4. Tuloslaskelmaosa.....	64
5. Investointiosa	66
5.1 Investointiosan perustelut.....	70

6. Rahoitusosa	72
7. Toimenpideohjelma.....	74
8. Kaupungin konserniin kuuluvat tytäryhtiöt.....	75
Alavuden Lämpö Oy.....	75
Alavuden Vuokra-asunnot Oy.....	77
A-Pesu Oy	79
Alavuden Kehitys Oy.....	82
Alavuden Jäähalli Oy.....	84
Kiinteistö Oy Alavus Fasadi.....	85
Kiinteistö Oy Tuurin Tietotalo.....	86

Kaupunginjohtajan katsaus

Talousarviota vuodelle 2023 on valmisteltu epävarmuuden vaiheessa. Maailmantilanne ja sen myötä talousnäkymät ovat nyt kaukana tavanomaisesta. Energian hinta ja yleinen kustannustaso ovat olleet voimakkaasti nousussa. Aivan viime viikkoina on saatu suotuisia viitteitä hintojen nousun taittumisesta, mutta vakautta ei vielä ole näkyvissä.

Historiallinen kuntien tehtävien muutos käsillä

Kuntien tehtäväkenttä muuttuu historiallisen paljon, kun sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle. Tämä merkitsee muutoksia kuntien verotulojen perusteisiin, verokertymiin ja valtionosuuksiin. Kaupungin talous käytännössä puolittuu, ja suurimmaksi sektoriksi muodostuu sivistyspalvelut. Vuoden 2016 alusta toteutetun kokonaisulkoistuksen johdosta muutos Alavuden henkilöstön osalta jää melko maltilliseksi: 30 henkilöä siirtyy kaupungin palveluksesta hyvinvointialueelle, ja reilut kymmenen henkilöä siirtyy kaupungin palvelukseen Alavuden, Ähtärin, Kuortaneen ja Soinin yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä Kuussoten toiminnan päättyessä.

Myös Alavudella historiallinen uudistus edessä

Alavuden kaupunkikeskustan kehittäminen on ottamassa konkreettisia etenemisaskelia jo laadittujen suunnitelmien pohjalta. Keskeisenä uudistamisen kärkenä on vuoden 2023 aikana käynnistyvä Palvelukorttelin rakennushanke. Palvelukortteliin sijoittuva sote-keskus kokoo terveyskeskuksen ja sieltä väistöön siirtyneet toiminnot sekä sosiaalipalvelut saman katon alle. Turvaamalla palvelujen saatavuuden Alavudella luomme pohjaa asukkaiden elinympäristön ja kaupungin elinvoiman kehittämiseksi. Tähän rakennushankkeeseen kuuluu myös keskustan katu- ja kunnallistekniikan päivittämien.

Talousarvio turvaa arkea -myös pitkällä tähtäimellä

Alavuden kaupunki jatkaa vuonna 2023 asukkaiden arjessa vaikuttavien investointien loppuun saattamista. Kunto-Lutra saadaan kunnostettuna käyttöön, ja Tervanallen päiväkodin laajentaminen helpottaa varhaiskasvatuksen tilaratkaisuja uuden toimintakauden alkaessa.

Vuoden 2022 talousarvion yhteydessä linjattiin taloussuunnitelmavuosille väestömuutokseen varautumista palveluverkossa. Talouden jatkuva vinoutuma väestörakenteen muuttuessa ei voi jatkua pitkään. Lasten ja nuorten sekä työikäisten osuuden väheneminen on huomioitava toiminnassa. Tätä korostaa koko Suomen tapaan vuoden 2022 ennätysmatalaksi jäävä syntyvyys. Valtionosuuslaskelmien ennusteet kertovat merkittävästä korotuspaineesta verotukseen lähivuosina, elleimme pysty vaikuttamaan väljäksi käyneen palveluverkkomme tiivistämiseen. Tämä työ jatkuu suunnitelmakaudella.

Yrittäjyys ja osaaminen ovat kantavia voimia

Alavuden työttömyysaste on pysynyt alhaisena, ollen lokakuussa 5%. Tämä kertoo käytännössä täystyöllisyydestä. Alavuden aktiivinen yritys kenttä tarvitsee osaavaa työvoimaa voidakseen toimia. Kaupunki on ollut aloitteellinen sekä työllisyyden hoidon että koulutuksen palvelujen saamiseksi, ja näissä toimissa tullaan etenemään myös tulevana vuonna.

Meillä on paljon hyviä ja vahvoja mahdollisuuksia, ja päättäjillä on rohkeutta tarttua uuteen. Kiitos luottamushenkilöille ja kaupungin työntekijöille tulevaisuuden Alavutta ja taloutta rakentavasta yhteistyöstä!

Alavudella 30.11.2022

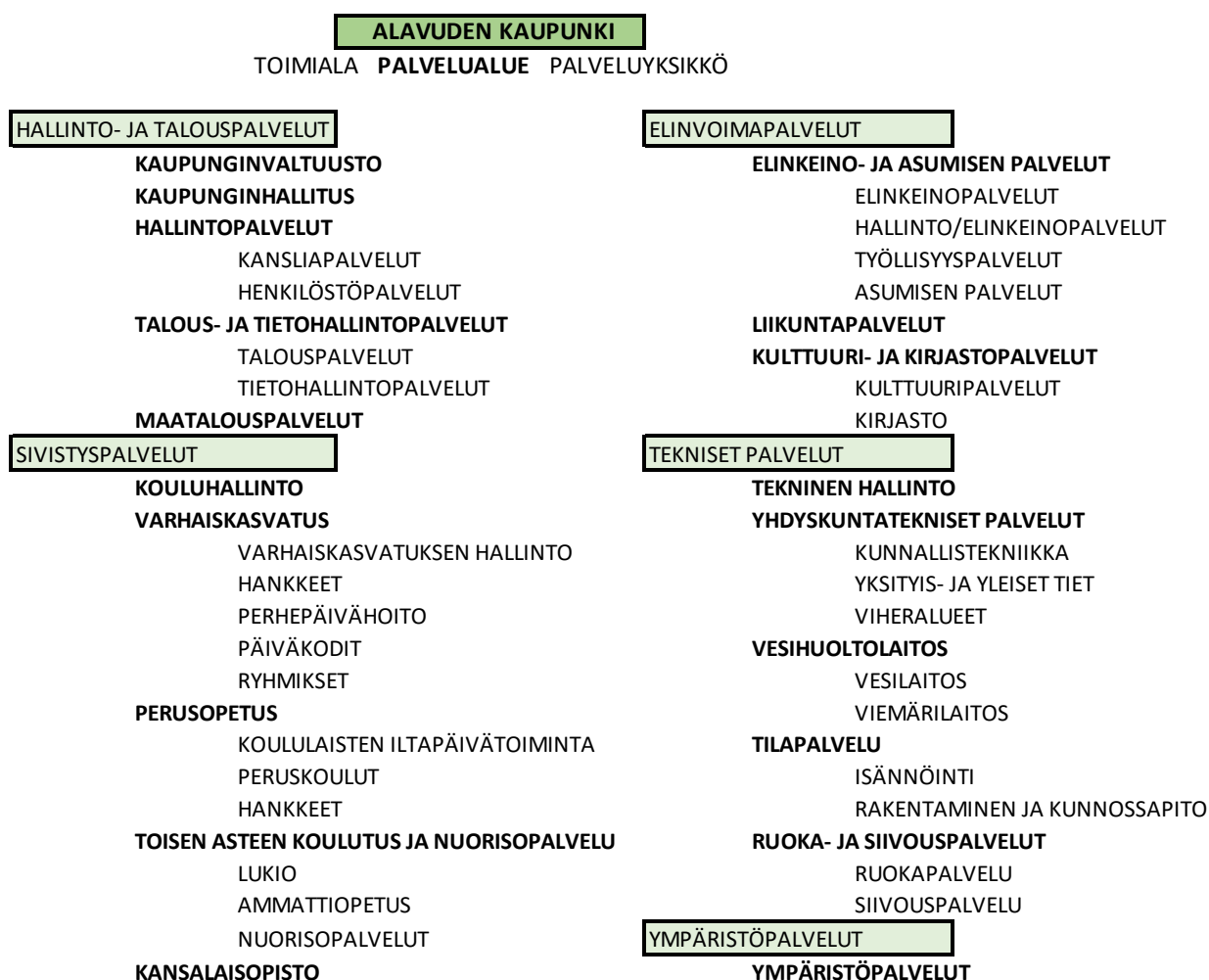
Liisa Heinämäki

kaupunginjohtaja

1. Talousarvion osat ja rakenne

Talousarvioasetelma muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvedona rahan lähteet ja käyttö.

Sitovuus valtuustoon nähden ; **PALVELUALUE**

2. Talousarvion yleisperustelut

2.1 Yleinen talouskehitys

Maailmantalouden näkymät ovat olleet viime vuosina myllerryksessä koronan, raaka-ainepulan, nopean inflaation, nousevien korkojen sekä Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Tulevien vuosien kasvuennusteita onkin reivattu viime kuukausina alaspäin. Puheet yleismaailmallisesta talouskriisistä ovat kuitenkin liioiteltuja.

Maailmantalouden kasvu jatkuu mutta edellisvuosia hitaammin. Kasvun arvioidaan yltävän kuluvana vuonna noin 3 prosenttiin. Tulevina vuosina maailmantalouden volyymikasvu jatkaa noin 2–3 prosentissa. Riski odotettua heikommasta talouskehityksestä vaivaa kuitenkin kaikkia merkittäviä talousalueita ympäri maailmaa. Keskeisimmät riskit liittyvät uusiin ongelmiin energiamarkkinoilla, inflaation ja korkojen nousuun sekä geopoliittisten jännitteiden kärjistymiseen Euroopassa tai esimerkiksi Taiwanissa.

Suomessa bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,7 prosenttia vuonna 2022. Tuotanto on kehittynyt alkuvuonna 2022 suotuisasti ja myös työllisyys on jatkanut nopeaa kasvuaan. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on nostanut energian, raaka-aineiden sekä ruuan hintoja hyvin nopeasti. Kuluttajahintojen nousun arvioidaan leikkaavan kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua selvästi vuoden 2022 lopulla ja vuoden 2023 alkupuolella. Myös Suomen ulkomaankaupan näkymät ovat heikentyneet merkittävästi sodan myötä. Venäjän osuus Suomen viennistä ja tuonnista on puolittunut hyökkäyksen alun jälkeen, mutta kauppa ei kuitenkaan ole vielä loppunut. Menetetyn Venäjän kaupan korvaamista hidastavat Euroopan heikentyneet talousnäkymät, ja viennin kasvun arvioidaan jäävän vaisuksi. Lisäksi lisääntynyt epävarmuus siirtää investointeja tulevaisuuteen.

BKT:n kasvu hidastuu 0,5 prosenttiin vuonna 2023 ja toipuu hivenen 1,4 prosentin kasvuun vuonna 2024. Vuosina 2025–2026 BKT:n kasvun arvioidaan olevan noin 1,4 prosenttia vuosittain. Ennusteessa oletetaan, että elokuun alussa vuonna 2022 voimassa olevat Venäjään kohdistetut pakotteet jäävät voimaan. Rajoitteiden suoria vaikutuksia suurempia ovat kuitenkin epäsuorat vaikutukset, kuten hintojen nousu. Koronavirus ei ole poistumassa ja uusia tautitapauksia ilmenee yhä, mutta ennusteessa oletetaan, että covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi ei tehdä sellaisia rajoituksia, joilla olisi merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Muuttuja	2021*	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
(%-muutos)						
Bruttokansantuote (määrä)	3,0	1,7	0,5	1,4	1,5	1,4
Palkkasumma	5,1	4,8	3,3	3,3	3,4	3,3
Ansiotaso	2,4	2,6	3,5	3,0	3,0	3,0
Työlliset (määrä)	2,4	2,2	-0,2	0,3	0,4	0,3
Inflaatio	2,2	6,5	3,2	1,8	1,9	2,0
(%-yksikköä)						
Työttömyysaste	7,7	6,6	6,7	6,5	6,4	6,3
Työllisyysaste (15-64-v.)	72,3	73,9	73,8	74,1	74,4	74,7
Verot/BKT	42,9	42,4	41,9	41,4	41,3	41,0
Julkiset menot/BKT	55,5	53,9	54,7	54,1	54,1	53,9
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä/BKT	-2,7	-1,4	-2,2	-2,2	-2,4	-2,4
Julkinen velka/BKT	72,3	71,2	72,7	74,1	75,2	76,0
Euribor 3 kk, %	-0,5	-0,1	1,3	1,5	1,6	1,7
10 vuoden korko, %	-0,1	1,4	1,8	2,0	2,3	2,6

Lähde: Tilastokeskus, VM Taloudellinen katsaus, syksy 2022

Vahva talous- ja työllisyyskehitys ovat pienentäneet koronaepidemian julkiseen talouteen synnyttämää mittavaa epätasapainoa. Julkinen talous kohenee vielä vuonna 2022 verotulojen voimakkaan kasvun siivittämänä. Alijäämän pienenemistä edesauttaa myös covid-19-tukitoimien väheneminen.

Vuonna 2023 talous kasvaa vaimeasti ja työllisyys heikkenee, joten julkisen talouden alijäämä alkaa jälleen kasvaa. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt lukuisat varautumiseen liittyvät toimet heikentävät julkista taloutta myös tulevana vuosina. Ensi vuoden jälkeen nähtävissä oleva vaimea talouskasvu ei riitä korjaamaan julkisen talouden menojen ja tulojen välistä epätasapainoa ja alijäämä pysyy mittavana.

Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kohosi korkealle tasolle covid-19- epidemian vuoksi eikä ole palautunut kriisiä edeltäneelle tasolle. Velkasuhteen kasvu kuitenkin taittui hetkellisesti vuonna 2021. Julkisen velkasuhteen väliaikaiseen tasaantumiseen vaikuttaa nimellisen BKT:n suotuisa kasvu.

Valtionhallinnon, paikallishallinnon ja hyvinvointialueiden yhteenlaskettu alijäämä pysyy mittavana, joten velkasuhde alkaa kivuta uudelleen ylöspäin vuodesta 2023 lähtien. Alijäämien lisäksi velkasuhdetta kasvattavat lähivuosina myös korkomenot.

Vuonna 2022 valtionhallintoa vahvistavat covid-19-tukitoimien väheneminen ja vuonna 2023 hallituskauden määräaikaisten toimien päättymisen. Varautumiseen liittyvät toimet näkyvät etenkin valtionhallinnon rahoitusasemassa. Ensi vuodesta lähtien alijäämä alkaa kasvaa verotulojen kasvun hidastuessa ja hävittäjähankintojen myötä. Ensi vuodelle kohdistuu myös väliaikaisia toimia, joilla tuetaan kansalaisten ostovoimaa kuluttajahintojen poikkeuksellisen nopean nousun vuoksi sekä toimia, joilla pyritään lieventämään sähkön korkean hinnan vaikutuksia. Valtion velanhoitomenot alkavat myös kasvaa ennustejaksolla.

2.2 Kuntatalouden näkymät

Vuosi 2023 on Suomen julkisessa hallinnossa ja myös kuntataloudessa historiallinen vuosi, sillä sote-uudistus astuu voimaan. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena.

Väestön ikääntyminen on lisännyt hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita jo pitkään, mutta sote-uudistuksen myötä nämä vaikeasti ennakoitavat ja nopeasti kasvavat menot siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle. Kaikkia Suomen ikärakenteeseen liittyviä kuntatalouteen kohdistuvia taloudellisia haasteita sote-uudistus ei suinkaan poista, sillä väestömuutoksen vaikutukset ulottuvat talouden rakenteisiin useampaa kautta ja vaikuttavat myös esimerkiksi investointeihin ja käyttöomaisuuteen.

Sote-uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Toimintamenojen laskuksi on arvioitu 54 prosenttia vuonna 2023. Ostoissa on huomioitu sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen ylläpidosta kunnille aiheutuvat kustannukset, joiden suuruudeksi on oletettu noin 700 milj. euroa.

Vuoteen 2023 ajoittuu sote-uudistuksen lisäksi myös hallituskauden päättymisen. Monet hallituksen määräaikaisten toimet lakkaavat ja kuntataloudesta poistuu merkittävä määrä esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Oppivelvollisuuden laajentaminen etenee kuitenkin uudella ikäluokalla, mikä nostaa kuntataloudelle kohdistetun rahoituksen yli 70 milj. euroon vuonna 2023. Lisämenoja aiheutuu myös Ukrainan sotaa paenneiden maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja muun muassa varhaiskasvatuksessa, perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden

alenemisen vuoksi. Kehitysarviossa palvelutarpeen laskua on kuitenkin tuttuun tapaan hieman pehmennetty, sillä laskennallista säästöpotentiaalia ei ole mahdollista hyödyntää kaikissa kunnissa ainakaan kovin nopeasti. Monissa pienissä kunnissa kouluverkko on supistettu jo niin, ettei sen kaventaminen ole mahdollista lopettamatta palvelua kokonaan. Lisäksi varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten määrään vaikuttaa myös osallistumisaste, joka on ollut viime vuosina kasvussa. Selvää kuitenkin on, että nuorten ikäluokkien pientyminen avaa osalle kunnista säästömahdollisuuksia, joihin on reagoitava nopeasti talouden tasapainottamiseksi ja laadukkaan opetuksen turvaamiseksi.

Kuntatalouden vuoden 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy myös kustannusten kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Kustannusten ripeään nousuun vaikuttaa etenkin kunta-alan ansiokehitys, jota nostavat niin sanottu yleiseen linjaan sidottu palkankorotus sekä kehittämisohjelma, jolla uudistetaan kunta-alan palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä.

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi myös kuntatalouden tuloihin. Rahoitusvastuun siirtyessä kunnilta valtiolle on valtion tuloja lisättävä ja kuntien tuloja vastaavasti vähennettävä niiltä pois siirtyvän rahoitusvastuun verran. Jotta kokonaisveroaste ei kasvaisi, kunnallisveroprosentteja alennetaan kaikissa kunnissa 12,64 prosenttiyksiköllä. Lisäksi yhteisöverotulojen jako-osuutta pienennetään kolmanneksella ja valtion jako-osuutta kasvatetaan vastaavasti. Yhteisöveron jako-osuuteen tehdään ensi vuonna myös korjaus varhaiskasvatusmaksujen alentamiseen ja yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotukseen liittyen, jonka vaikutus on arviolta noin 90 milj. euroa kuntien verotuloja lisäävä vuonna 2023. Koska sote-uudistus ei vaikuta kiinteistöveroon, sen suhteellinen osuus kuntien verotuloista kaksinkertaistuu nykyiseen verrattuna. Kuntien verotulojen arvioidaan laskevan 47 prosenttia vuonna 2023. Kuntien verotulokertymä jää vuonna 2023 poikkeuksellisesti normaalia korkeammalle tasolle, sillä osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti.

Kuntatalouden toimintatulojen arvioidaan laskevan noin 31 prosenttia vuonna 2023. Kuntataloudesta siirtyy sote-palveluiden myötä merkittävä määrä esimerkiksi asiakasmaksutuottoja. Lisäksi hallitus esitti talousarviossa varhaiskasvatusmaksuja alennettavaksi pysyvästi. Tämän arvioidaan pienentävän kuntatalouden maksutuloja 29 milj. euroa vuonna 2023 ja 70 milj. euroa vuodesta 2024 alkaen. Toimintatulojen laskua hidastavat kuntien sote-kiinteistöistä saamat vuokratulot, joiden suuruudeksi on oletettu kehitysarviossa 700 milj. euroa vuonna 2023.

Kunnan tuloslaskelman muodostuminen	Nykytilanne, milj. euroa	Uudistuksen jälkeen, milj. euroa	Muutos, milj. euroa
Toimintakate + poistot	-36 322	-15 088	21 234
Kunnallisvero (12,64 %-yksikön siirto)*	21 284	8 114	-13 170
Yhteisövero	2 451	1 634	-817
Kiinteistövero	2 089	2 089	0
Peruspalvelujen valtionosuus (VM)	7 947	2 609	-5 338
Vos-muutosrajoitin	0	-4	-4
Veromenetyksen korvaus	2 777	833	-1 944
Valtionosuus, OKM	2	2	0
Rahoituserät, netto	343	343	0
Verotuskust. alentuminen (kunnat)	0	62	62
Vos-järjestelmämuutoksen tasaus	0	0	0
Vuosikate – poistot (tasapainotila)	571	595	23

* Sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta vähennettävä kunnallisveron määrä on 13,17 mrd. euroa. Tässä euromäärässä on kuitenkin otettu huomioon myös kuntien verotuskustannuksissa tapahtuvaa pienentymistä vastaava 62 milj. euron vähennys. Hyvinvointialueille siirtyvä kunnallisveron määrä on 13,11 mrd. euroa.

Kuntataloudessa vuosi 2023 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella ennätyksellisen vahvalta, sillä sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kunnille kertyy vuonna 2023 noin 1,2 mrd. euroa enemmän vanhojen veroperusteiden mukaisia verotuloja kuin sote-uudistuksen jälkeisessä kuntataloudessa vuonna 2024. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirta on noin 1,2 mrd. euroa positiivinen.

Kuntatalouden menot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Vuosikate riittää kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina painelaskelmassa. Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä nopeimmin kasvavien menojen siirtyessä pois kuntien vastuulta. Kuntatalouteen jää menojen ja tulojen välille rakenteellinen epätasapaino, joten tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy sote-uudistuksen jälkeenkin. Sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät kuitenkin mittavina muun muassa muuttoliikkeen ja rakennuskannan iän vuoksi. Myös ilmastonmuutoksen hillintä ja sen vaikutuksiin varautuminen edellyttävät kunnilta uusien toimintatapojen käyttöönottoa sekä investointeja muun muassa vihreään siirtymään.

Kuntatalouden vuosikate ja tilikauden tulos panielaskelman mukaan, mrd.€

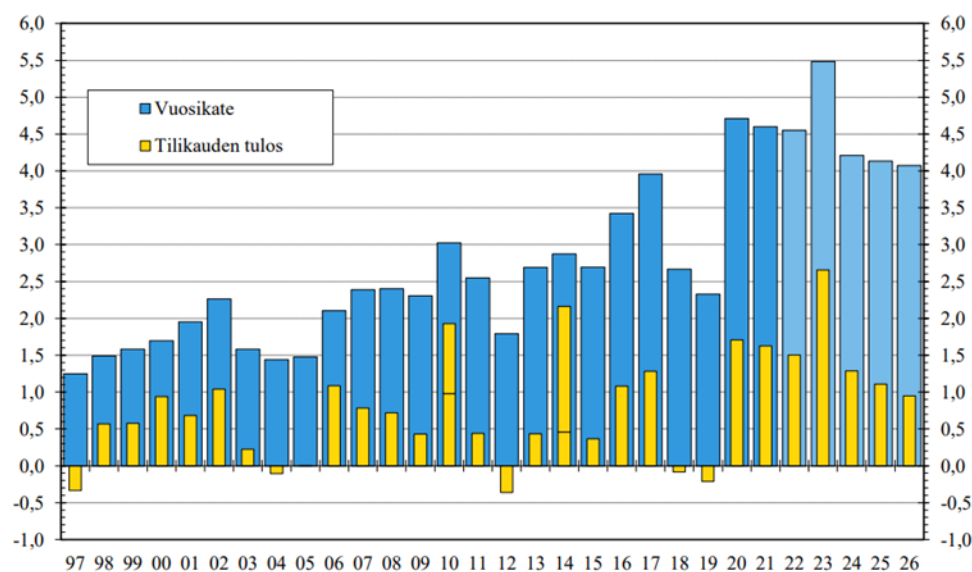
Vuoden 2010 tuloksessa HSY:n perustamisesta johtuvaa kirjanpidollista myyntivoittoa 0,95 mrd. euroa.

Vuonna 2014 kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen paransi tulosta 1,7 mrd. euroa.

Vuosien 2016 ja 2017 vuosikatetta vahvistivat kikkyn lomarahaleikkaus ja työnantajamaksujen alennukset. Kiky-säästöt leikattiin täysimääräisinä vuosina 2018-2019.

Vuonna 2020 vuosikatetta vahvistaa noin 2,6 miljardin euron koronatuki kunnille ja sairaanhoitopiireille. Vuodelle 2021 myönnettiin koronatukia yhteensä noin 2,4 miljardia euroa.

Vuoden 2023 vuosikatetta parantaa erityisesti edellisten vuosien verotilitykset.

10

Lähde: vuodet 1997-2020 Tilastokeskus, vuosi 2021 Valtiokonttori, vuosien 2022-2026 arviot VM 19.9.2022

2.3 Alavuden kaupungin kehitysnäkymät

Vuoden 2022 aikana olemme taloudessa siirtyneet koronapandemian ajasta suoraan Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksiin. Alkuvuonna lukuisat koronaan sairastumiset lisäsivät henkilöstön sairauspoissaoloja merkittävästi. Loppuvuonna puolestaan energian ja hyödykkeiden hinnannousut alkoivat näkyä käyttötaloudessa.

Toimintaan on tullut täysin uusia ja ennakoimattomia tehtäviä, koska Ukrainasta sodan alta saapuneille henkilöille on ensimmäistä kertaa voitu hyödyntää EU:n tilapäisen suojelun direktiiviä. Sen myötä ukrainalaisten perheiden välttämätöntä huolenpitoa ja asumista on voitu toteuttaa kunnissa ns. kuntasopimusmallin puitteissa. Tämä työ jatkuu myös vuoden 2023 aikana, mahdollisesti myös uusissa muodoissa.

Verotulokertymä on pysynyt hyvällä tasolla, ja toteuma on ennustettua parempi. Kuluvin vuoden käyttötalous on pysynyt hinnannousujen vaikutusta lukuun ottamatta hyvin suunnitellussa.

Sijoitusvarallisuuden osalta joudutaan tulokseen kirjaamaan markkinahinnan lasku, vaikka sijoituksia ei nyt ollakaan realisoimassa. Tämä tulee osaltaan viemään vuoden 2022 tulosta negatiiviseen suuntaan.

Päättävän vuoden talousarvio laadittiin tietoisesti alijäämäiseksi, koska toipuminen koronavuosista nähtiin asukkaiden kannalta tärkeäksi. Vuoden 2023 talousarvion valmisteluun lähdettiin tavoitteena tasapainoinen tulos. Normaalin toiminnan puitteissa tähän olisi tiukoilla säästötoimilla päästykin, mutta vuonna 2023 kertaluontoisena menona joudutaan huomioimaan tulevan sotekeskuksen tieltä purettavan linja-autoaseman alaskirjaus. Talousarvio on laadittu sillä oletuksella että Kuussote tullaan purkamaan ja Alavudella sijaitsevat kiinteistöt siirtyvän kaupungin omistukseen ja hoitoon. Purkamissopimusneuvottelut ovat kuitenkin vielä kesken.

Kertyneiden ylijäämien varaan ei voida jatkossa taloutta perustaa, vaan käyttötalouden vinoumaa on pyrittävä korjaamaan pitkäjänteisesti. Vuoden 2022 talousarvion ja -suunnitelman yhteydessä on linjattu, että kaupunki lähtee toteuttamaan kouluverkon sopeuttamista vähitellen. Vuoteen 2027 mennessä alakouluikäisten määrä vähenee n. 8 koululuokallisella lapsia. Tämä ei voi olla vaikuttamatta palvelurakenteeseen eri vaiheissa, ja toteutusratkaisujen etsiminen tulee jatkumaan myös suunnitelmakaudella.

Kuntien tehtävien muutoksessa Alavudella painottuvat seudulliset työllisyyden hoidon tehtävät. Valmistautuminen TE2025 -muutokseen on alkanut, ja Alavus toimii kuntiin siirtyvien työllisyyden hoidon palvelujen aktiivisena kehittäjänä ja vastuunottajana. Kuussote-kuntayhtymältä Alavuden vastuulle siirtyvät seudulliset Etsivä nuorisotyö- ja Nuorten työpajatoiminta tukevat osaltaan työllisyyden ja koulutuksen kehittämistä, samoin kuntouttavan työtoiminnan uudet toimialat ja järjestelyt.

Taloussuunnitelma

Vuoden 2023 tuloslaskelmaosan talousarvio on muuttunut edellisvuodesta hyvin paljon. Toimintamenot ovat pienentyneet edellisvuodesta reilut 50 % sotekulujen siirtyessä hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen rahoitukseen siirtyy myös suuri osa verotuloista sekä valtionosuuksista. Kuntaliiton veroennusteen 11/2022 mukaan verotulokertymä vuodelle 2023 olisi 21 220 t€, kun ennuste kuluvin vuoden kertymäksi on 37 791 t€; pudotusta -43,8 %. Valtionosuuksia tämän hetken laskelmien mukaan vuonna 2023 olemme saamassa 12 390 t€, mikä on -72,4 % vähemmän kuin vuonna 2022. Lopulliset päätökset vuoden 2023 valtionosuuksista tullaan saamaan aivan vuoden lopussa. Vuosikate on 4 984 t€ ja tulos olisi muodostunut 4 890 t€:n poistojen jälkeen 94 t€ ylijäämäiseksi. Mutta satunnaisiin menoihin on jouduttu budjetoimaan kertaluontoisena menoeränä Kt Oy Alavuden Linja-autoseman purkutappio. Tästä syystä talousarvio muodostuu -686 t€ alijäämäiseksi.

Talousarviovuoden arvioidut investointimenot ovat -14 327 t€ ja investointitulot 2 786 t€; nettoinvestoinnit -11 541 t€. Viivästysten vuoksi vuodelta 2022 siirtyi joitakin investointeja vuodelle 2023. Esimerkiksi Kunto-Lutran investoinnista siirtyi vuodelle 2023 on noin 4,2 milj.€ ja Tervanallen laajennuksen investoinnista noin 2 milj.€. Investoinneissa varaudutaan myös Toppilan teollisuusalueen infran rakentamiseen 500 t€ ja Alavuden pääterveysaseman siirtymiseen kaupungille kuntayhtymän purkamisen yhteydessä 2,8 milj.€.

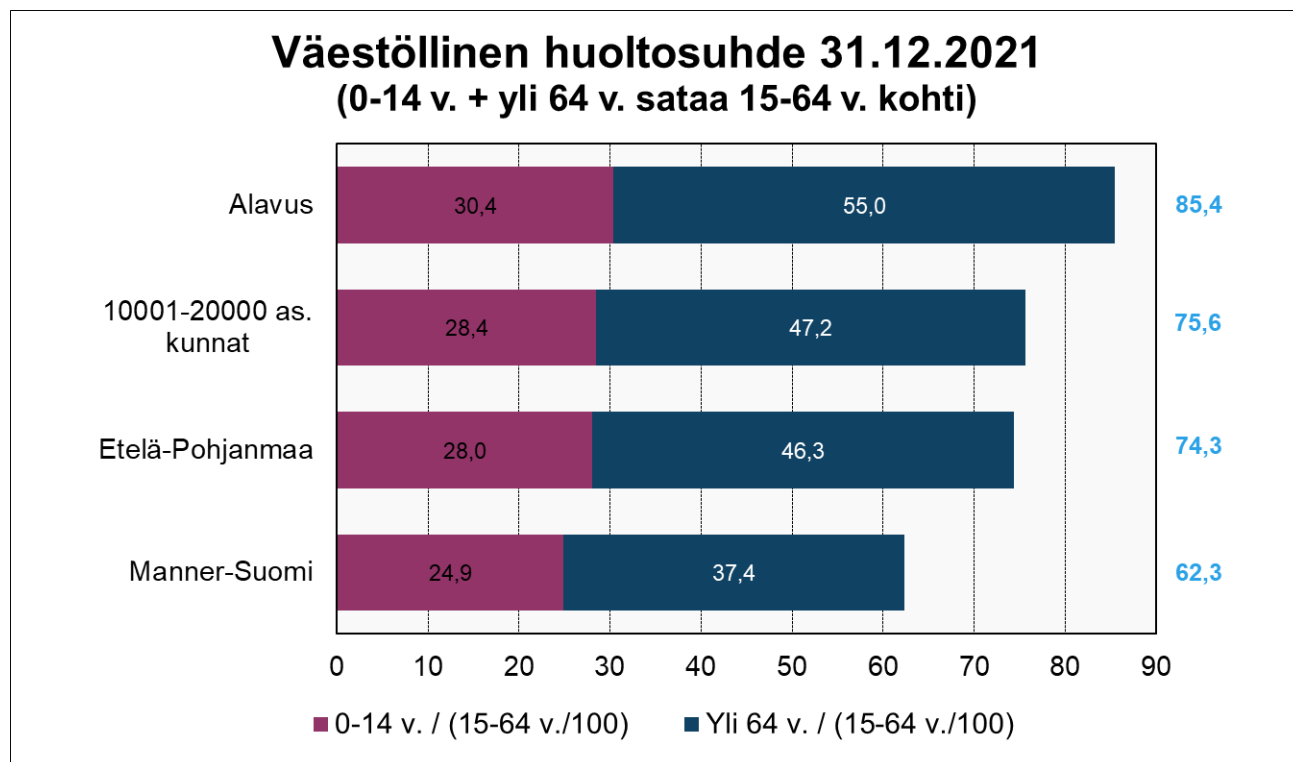
Pitkäaikaista lainaa lyhennetään vuoden 2023 aikana 5 258 t€ ja uutta lainaa tarvitaan 12 500 t€, joten pitkäaikaisten lainojen määrä lisääntyy noin 7 242 t€. Vuoden 2023 lopussa lainakanta on noin 67 milj.€, mikä on 6 037 euroa/asukas.

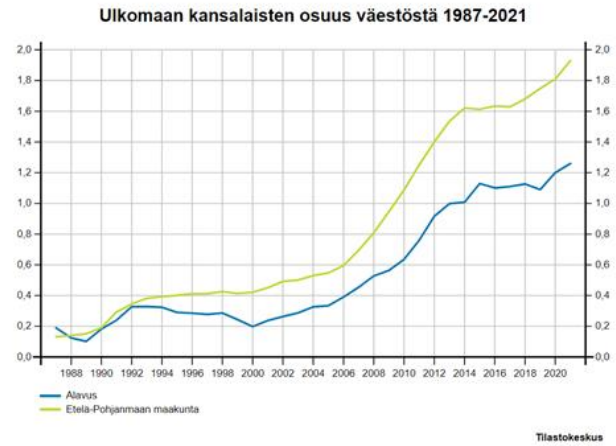
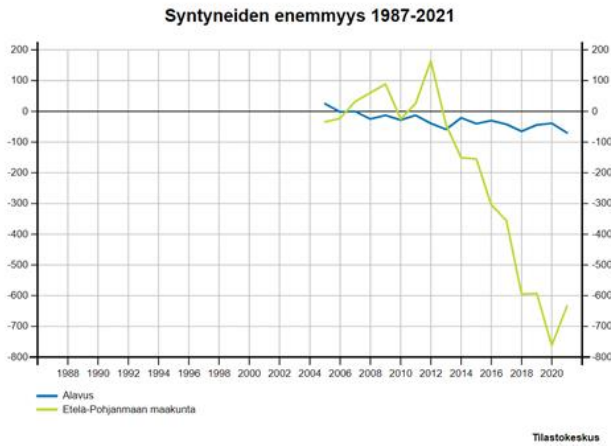
Suunnitelmavuosien 2024 ja 2025 talousarviot on muodostettu sillä tietämyksellä mikä tällä hetkellä on olemassa. Sote-uudistuksen vaikutukset kuntiin ovat kuitenkin vielä osittain epävarmoja. Kuntien taloutta koskevat laskelmat tarkentuvat edelleen, samoin tehtävien ja taloudellisten vastuiden jakautuminen. Tästä syystä suunnitelmavuosien lukuihin on syytä suhtautua vielä varauksella.

Talous näyttäisi kuitenkin kääntyvän merkittävästi heikompaan suuntaan. Verotulot laskevat huomattavasti vuodesta 2023 vielä korkeammalla veroprosentilla kertyneiden "verohäntien" poistuessa. Kustannustason ennustetaan kuitenkin nousevan lähes 3 % vuosivauhdilla.

Väestö

Alavuden kaupungille, kuten suuremmalle osalla pienemmistä kunnista, luo haastetta selvittää väestöennusteen mukaisesta väkiluvun laskusta. Syntyvyyden lasku, väestön vanheneminen ja pois-päin suuntautuva muuttoliike nostavat huoltosuhteen erittäin korkealle tasolle. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Alavuden väkiluku oli 11 121 henkilöä lokakuun 2022 lopulla, kun se vuoden alussa oli 11 197 henkilöä, eli kymmenen kuukauden aikana vähennystä oli 76 henkilöä (-0,68 %).

Työllisyys

Työllisyystilanne on kuluneen vuoden aikana ollut Alavudella hyvä. Yritysten hyvä kehitys on näkynyt myös yhä syvenevänä työvoimapulana eri aloilla. Työttömyysaste oli lokakuussa 5,0 % (5,4 %) työvoimasta. Työttömiä työnhakijoita oli 235 (256) henkilöä, kun avoimia työpaikkoja oli 96 kappaletta. Kaupungin toimina on aktiivisesti jatkettu koulutusmahdollisuuksien varmistamista Alavudella yhteistyössä yritysten kanssa. Työvoimapula näkyy myös kaupungin toiminnoissa eri aloilla. Etelä- Pohjanmaalla työttömien osuus työvoimasta lokakuun 2022 lopulla oli 5,9 % (6,1 %) ja koko maassa työttömien osuus oli 8,8 % (9,8 %).

2.4 Kaupunkistrategia ja palvelusuunnitelmat talousarviossa ja –suunnitelmassa

Alavuden kaupunkistrategia 2025 hyväksyttiin valtuustossa 11.12.2017. Syksyn 2020 aikana strategiaan on tehty päivityksiä ja valtuusto hyväksyi päivitetyn version 16.11.2020.

Strategian toteuttaminen on kaupungin koko organisaation tehtävänä. Tämä edellyttää yhteistyötä kaupunkiorganisaation sisällä, kaupungin alueella eri yhteisöjen sekä laajemmin alueellisesti eri toimijoiden kanssa. Asetettujen arvojen pohjalta edetään visiota ja tavoitteita kohden. Käytännön työ tehdään periaatteilla: Alavus on asukkaitaan varten, Homma hoidetaan, Kohdataan Alavudella ja saadaan aikaiseksi Hyvää ja kaunista.

ASUKKAAT STRATEGIAN KESKIÖÖN

Kaupunkistrategian päivityksessä on huomioitu asukkailta kootut näkemykset esimerkiksi kevättalven 2020 Kerro Liisalle -kampanjassa, sekä Taloustutkimuksen kesä-syyskuussa toteuttama asukkaille ja vapaa-ajan asukkaille suunnattu kysely.

Päivityksessä on nostettu asukas strategian keskiöön, ja korostettu asukkaiden merkitystä kaupungin toiminnassa, elinvoimassa ja kehityksessä. Kaupungin elinkeinoelämän kannalta on tärkeää, että osaavaa työvoimaa on saatavilla. Aktiiviset asukkaat luovat toimivaa ja elävää kaupunkia.

Käytännön periaatteet on kaupunkistrategiassa tiivistetty teemoiksi:

- **Homma hoidetaan** – Kaupungin elinvoiman ja yritysten menestymisen tukeminen
- **Hyvää ja kaunista** – Kaupungin vetovoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden edistäminen
- **Kohdataan Alavudella** – Tapahtumien ja vetovoimaisten matkailukohteiden tunnettuuden parantaminen.

Alavuden kaupunkistrategiassa 2025 arvoiksi on määritetty **avoimuus, rohkeus, yhteisöllisyys ja vastuullisuus**. Visiota 'Alavus on tunnettu ja kasvava maaseutukaupunki' on toteutettu neljällä strategiatavoitteella: Elinvoimainen Alavus, Hyvinvoiva asukas, Osaava asukas ja Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio.

VISIO

Alavus arvostaa asukkaitaan

Strategiapainotuksiin strategiakauden loppupuolelle visioksi on määritetty: Alavus arvostaa asukkaitaan.

Visio tiivistää ajatuksen, että Alavus tunnetaan asukkaitaan arvostavana kaupunkina, joka tarjoaa hyvät asumisen ja yrittämisen olosuhteet. Elinvoimaisessa kaupungissa asukkaat, yritykset ja yhteisöt menestyvät.

KAUPUNKISTRATEGIA 2025

ARVOT

Avoimuus

- Monitahoinen yhteistyö edellyttää yhteistä näkemystä mahdollisuuksista ja haasteista.
- Asukkaiden kuuleminen ja vuorovaikutus lisäävät päätöksenteon läpinäkyvyyttä.
- Kaupunkia on helppo lähestyä.

Rohkeus

- Teemme rohkeita ratkaisuja tulevaisuuden turvaamiseksi.
- Kaupunki uudistaa toimintaansa ja investoi tulevaisuuteen

Yhteisöllisyys

- Yhteisöllisyys ja yhteinen vastuunkanto tukevat kaikkien pärjäämistä.
- Arvostamme aloitteellisuutta ja aktiivisuutta. Tuemme verkostojen ja järjestöjen toimintaa ja etsimme aktiivisesti yhteistyötä.

Vastuullisuus

- Vastuullisuus ja kestävyys ovat tärkeitä tulevaisuuden tekijöitä.
- Suhtaudumme vakavasti kuntalaisten osoittamaan luottamukseen. Emme tee lyhytnäköisiä ratkaisuja, vaan haemme kestävä pohjaa.

KÄYTÄNNÖN PERIAATTEET

Alavus on asukkaitaan varten

Homma hoidetaan

Hyvää ja kaunista

Kohdataan Alavudella

Strategiatavoitteet

ELINVOIMAINEN ALAVUS

- Yrittäjyys elinvoiman veturina
- Kaikki mukaan
- Viihtyisä kaupunkikeskus ja eläviä kyliä
- Toimiva ja mahdollistava infrastruktuuri
- Ennakoiva maanhankinta ja mahdollistava kaavoitus

OSAAVA ASUKAS

- Arvostamme hyvää kasvatusta ja koulutusta turvallisessa ympäristössä
- Koulutusverkosto elinikäisen oppimisen tukena
- Tuemme kaupunkilaisten mahdollisuuksia digi-osaamiseen

HYVINVOIVA ASUKAS

- Tuemme eri ratkaisuissamme yhteisöllisyyttä ja asukkaiden onnellisuutta
- Monipuoliset harrastus- ja osallistumismahdollisuudet
- Asukkaalleen sopiva kaupunki
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut asukkaiden tukena
- Työelämään osallistumisen tukeminen hyvinvoinnin perustana.

HYVIN TOIMIVA KAUPUNKIORGANISAATIO

- Kestävä kuntatalous
- Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö
- Joustava ja toimiva organisaatio
- Vuorovaikutteinen viestintä
- Tehokkaasti toimiva organisaatio

STRATEGIATAVOITTEET ja niiden painotukset

ELINVOIMAINEN ALAVUS

Strategiatavoitteet

Yrittäjyys elinvoiman veturina

Kaikki mukaan

Viihtyisä kaupunkikeskus ja eläviä kyliä

Toimiva ja mahdollistava infrastruktuuri

Ennakoiva maanhankinta ja mahdollistava kaavoitus

Strategiakauden painotukset

Yritysten toimintamahdollisuuksien vahvistaminen ja yritysvaikutusten huomioon ottaminen päätöksenteossa

Osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksien edistäminen

Asumisviihtyvyys ja vetovoimaisuuden kehittäminen.

Kunnossapidon ja ennakoivan huolenpidon vakiinnuttaminen infrassa ja virkistyskohteissa rakennetussa ympäristössä

Monipuolisen asuntoaluetarjonnan, uudenlaisten asumisvaihtoehtojen ja yritystonttien varmistaminen.

STRATEGIATAVOITTEET ja niiden painotukset

HYVINVOIVA ASUKAS

Strategiatavoitteet

Tuemme eri ratkaisuihmissamme yhteisöllisyyttä ja asukkaiden osallisuutta.

Monipuoliset harrastus- ja osallistumismahdollisuudet

Asukkailleen sopiva kaupunki

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut asukkaiden tukena.

Työelämään osallistumisen tukeminen hyvinvoinnin perustana.

Strategiakauden painotukset

Kannustamme ja tuemme toimijoita, jotka haluavat rikastaa vapaa-ajan ja toiminnan mahdollisuuksia Alavudella.

Matalan kynnyksen harrastus- ja osallistumismahdollisuudet ovat Alavuden vahvuus, ja sitä haluamme jatkaa.

Haluamme että asukkaat osallistuvat omanlaisensa kaupungin kehittämiseen

Laadukkaiden sote-palveluiden paikallinen saatavuus on edelleen yksi keskeisistä tavoitteistamme.

Kehitämme työn kohtaantoa työikäisen väestönosan kavetessa.

STRATEGIATAVOITTEET ja niiden painotukset

OSAAVA ASUKAS

Strategiatavoitteet

Arvostamme hyvää kasvatusta ja koulutusta turvallisessa ympäristössä.

Koulutusverkosto elinikäisen oppimisen tukena.

Digitalisaatio sujuvan arjen tukena

Strategiakauden painotukset

Teemme kestäviä koulutusratkaisuja. Ratkaisuihin huomioidaan lasten, perheiden ja asuinyhteisöjen näkökulma.

Pidämme koulut ja varhaiskasvatustilat kunnossa.

Tuemme mahdollisuuksia kouluttautua kotipaikkakunnalla. Panostamme osaavan työvoiman saatavuuteen yhteistyössä yritysten kanssa ja koostamme aktiivisesti verkostoa koulutuksen saatavuuden vahvistamiseksi eri ikä- ja elämänvaiheissa.

Tuemme koulutuspolkua ilman pudokkuutta.

Tuemme kaupunkilaisten mahdollisuuksia digiosaamiseen.

STRATEGIATAVOITTEET ja niiden painotukset

HYVINTOIMIVA KAUPUNKIORGANISAATIO

Strategiatavoitteet

Kestävä kuntatalous

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

Joustava ja tehokkaasti toimiva organisaatio

Vuorovaikutteinen viestintä

Strategiakauden painotukset

Kuntatalouden haasteisiin vastaamme turvaamalla toimeliaisuuden, osaamisen ja työllisyyden mahdollisuuksia yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa, ja pitämällä menokehityksen kurissa.

Henkilöstö on voimavaramme.

Avoimuus muutokselle.

Organisaation joustavuus ja hallinnonalojen yhteistyö on Alavuden vahvuus.

Digitalisaatiota hyödynnämme tehokkaan toiminnan tueksi ja uusia toimintatapoja oppien

Vahvistamme vuorovaikutteista viestintää eri keinoin ja välinein. Kuulemme kaupunkilaisten näkemyksiä eri kanavissa.

2.5 Tavoitteiden asettaminen konsernille, konserninjohdolle ja kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kuntalaissa on määritelty valtuuston kuntakonsernin johtamiseen liittyvät tehtävät. Sen mukaan valtuusto päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista ja konserniohjauksen periaatteista. Konsernin toimintaa ohjaavat Alavuden kaupungin omistajapoliittiset linjaukset ja konserniohjauksen periaatteet sekä Alavuden kaupungin konserniohje.

Alavuden kaupungin konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 4.9.2017 § 55. Konserniohjeen tarkoituksena on varmistaa konsernin kokonaisedun, valtuuston tytäryhteisölle asettamien omistajapoliittisten linjausten sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen osakeyhtiölain ja kuntalain edellyttämällä tavalla. Konserniohjeessa määritellään, miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta järjestetään.

Konserniyhtiön hallituksen tulee koostua henkilöistä, joilla on riittävä ja monipuolinen osaaminen ja toisiaan täydentävä kokemus sekä asiantuntemusta ja kykyä tytäryhtiön toimivan johdon ohjaamiseen ja tukemiseen. Kaikissa yhtiöissä, joissa kunnalla on enemmistöomistus, on hallituksen jäsenehdokkaiden nimeämisessä noudatettava tasa-arvolakia. Kaupungin konsernijohto nimeää jäsenehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään myös tytäryhtiöille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kaupungille tiedot asetettujen tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan tuloksellisuudesta ja taloudellisen

Alavuden kaupunkikonserni	
Tytäryhteisöt	Osakkuusyhteisöt (Yhdistellyt)
Alavuden Jäähalli Oy	Koillis-Satakunnan Sähkö Oy
Alavuden Kehitys Oy	Kt Oy Alavuden Teollisuuspuisto
Alavuden Lämpö Oy	Osakkuusyhteisöt (Yhdistelemättömät)
A-Pesu Oy	As Oy Metsuri
Alavuden Vuokra-asunnot Oy	As Oy Salmenpuisto
Kiinteistö Oy Alavus Fasadi	As Oy Sulkavan Kotipelto
Kiinteistö Oy Tuurin Tietotalo	As Oy Alavuden Kolistonhovi
Kiinteistö Oy Alavuden Linja-autoasema	As Oy Alavuden Myllynpolku
Kiinteistö Oy Eevenraitti	As Oy Töysän Hakojärventalot
Asunto Oy Töysän Tapanintie 10	As Oy Töysän Rimminkuja
Kuntayhtymät	As Oy Töysän Tapanintie 3
Eskoon sosiaalipalvelujen Ky	As Oy Töysän Väkkäränmäki
Etelä-Pohjanmaan liito	As OY Töysän Metsäniitty
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri Ky	As Oy Töysän Mäkelänraitti
Kuusiokuntien sosiaali- ja terveys Ky	Kt Oy Alavuden Kuulantien liiketalo
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	
Järviseudun koulutuskuntayhtymä	

3. Käyttötalousosa

Talousarvioasetelmassa noudatetaan hallintosäännön mukaista toimialajakoa sekä niiden edelleen jakautumista palvelualueiksi. Käyttötalousosassa määritellään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä tavoitearvot mittareineen palvelualueitasolla.

Talousarvion sitovuus on palvelualueitasolla, pääsääntöisesti tulot ja menot. Nettobudjetoituja palvelualueista ovat sote-palvelut, kansalaisopisto, vesihuoltolaitos, tilapalvelu sekä ruoka- ja siivouspalvelut.

Hallinto- ja talouspalvelut

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
KAUPUNGINVALTUUSTO					
TOIMINTATUOTOT	18	27	20	20	21
TOIMINTAKULUT	- 142	- 138	- 136	- 140	- 142
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 124	- 111	- 116	- 119	- 121
KAUPUNGINHALLITUS					
TOIMINTATUOTOT			23	24	24
TOIMINTAKULUT	- 1 247	- 1 285	- 1 469	- 1 491	- 1 521
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 247	- 1 285	- 1 446	- 1 467	- 1 497
HALLINTOPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	151	119	124	127	129
TOIMINTAKULUT	- 754	- 730	- 1 409	- 1 445	- 1 474
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 603	- 611	- 1 285	- 1 318	- 1 345
TALOUS- JA TIETOHALLINTOPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	137	144	95	97	99
TOIMINTAKULUT	- 890	- 1 025	- 1 123	- 1 151	- 1 174
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 752	- 880	- 1 028	- 1 054	- 1 075
SOTE PALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	2 575	1 076			
TOIMINTAKULUT	- 52 439	- 52 586			
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 49 864	- 51 510			
MAATALOUSPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	40	36	29	30	30
TOIMINTAKULUT	- 164	- 166	- 156	- 160	- 163
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 124	- 130	- 127	- 130	- 133
LOMITUSPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	2 232	- 14			
TOIMINTAKULUT	- 2 225				
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	6	- 14			

Hallinto- ja talouspalvelut yhteensä

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	5 153	1 388	291	297	303
TOIMINTAKULUT	- 57 861	- 55 929	- 4 294	- 4 386	- 4 473
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 52 708	- 54 541	- 4 002	- 4 089	- 4 170

Elinvoimapalvelut

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
ELINKEINO- JA ASUMISEN PALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	431	430	550	561	572
TOIMINTAKULUT	- 1 226	- 1 406	- 1 544	- 1 582	- 2 324
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 794	- 976	- 994	- 1 022	- 1 752
LIIKUNTAPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	200	179	370	457	467
TOIMINTAKULUT	- 1 382	- 1 326	- 1 552	- 1 861	- 1 898
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 180	- 1 147	- 1 182	- 1 404	- 1 432
KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	42	24	24	24	24
TOIMINTAKULUT	- 951	- 890	- 878	- 901	- 917
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 909	- 866	- 855	- 877	- 893

Elinvoimapalvelut yhteensä

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	674	632	943	1 042	1 063
TOIMINTAKULUT	- 3 559	- 3 622	- 3 974	- 4 344	- 5 140
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 2 882	- 2 990	- 3 031	- 3 302	- 4 077

Sivistyspalvelut

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
KOULUHALLINTO					
TOIMINTATUOTOT	1				
TOIMINTAKULUT	- 279	- 292	- 292	- 300	- 306
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 279	- 292	- 292	- 300	- 306
VARHAISKASVATUS					
TOIMINTATUOTOT	474	371	686	814	830
TOIMINTAKULUT	- 6 098	- 6 336	- 6 850	- 7 141	- 7 283
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 5 624	- 5 965	- 6 163	- 6 327	- 6 453
PERUSKOULUT					
TOIMINTATUOTOT	603	576	671	684	698
TOIMINTAKULUT	- 12 294	- 12 770	- 12 936	- 13 190	- 13 448
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 11 691	- 12 194	- 12 266	- 12 506	- 12 750
TOISEN ASTEEN KOULUTUS JA NUORISOPALVELU					
TOIMINTATUOTOT	57	47	29	30	30
TOIMINTAKULUT	- 1 545	- 1 673	- 1 677	- 1 708	- 1 742
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 488	- 1 626	- 1 648	- 1 679	- 1 712
KANSALAIISOPISTO					
TOIMINTATUOTOT	329	362	367	374	382
TOIMINTAKULUT	- 953	- 1 005	- 968	- 992	- 1 009
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 625	- 643	- 601	- 618	- 628

Sivistyspalvelut yhteensä

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	1 463	1 356	1 753	1 902	1 940
TOIMINTAKULUT	- 21 170	- 22 076	- 22 723	- 23 330	- 23 789
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 19 707	- 20 720	- 20 970	- 21 429	- 21 849

Tekniset palvelut

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TEKNINEN HALLINTO					
TOIMINTATUOTOT	23	23	25	26	26
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 117	- 122	- 115	- 118	- 119
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 94	- 99	- 90	- 92	- 93
YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	316	329	320	326	333
Valmistus omaan käyttöön	80	120	84	84	86
TOIMINTAKULUT	- 3 326	- 3 463	- 2 258	- 2 315	- 2 360
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 2 930	- 3 014	- 1 855	- 1 905	- 1 941
VESIHUOLTOLAITOS					
TOIMINTATUOTOT	2 637	2 500	2 500	2 550	2 601
Valmistus omaan käyttöön	58	50	60	60	61
TOIMINTAKULUT	- 1 154	- 1 187	- 1 195	- 1 225	- 1 236
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 542	1 363	1 365	1 385	1 426
TILAPALVELU					
TOIMINTATUOTOT	4 900	4 898	5 338	5 444	5 553
Valmistus omaan käyttöön	38	30	30	30	31
TOIMINTAKULUT	- 4 613	- 4 918	- 4 989	- 5 105	- 5 196
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	325	11	379	370	388
RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	3 945	3 910	2 392	2 440	2 489
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 3 805	- 3 785	- 2 379	- 2 439	- 2 485
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	140	124	13	1	4

Tekniset palvelut yhteensä

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	11 821	11 660	10 575	10 786	11 002
Valmistus omaan käyttöön	177	200	174	174	177
TOIMINTAKULUT	- 13 016	- 13 476	- 10 936	- 11 201	- 11 396
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 017	- 1 615	- 188	- 241	- 217

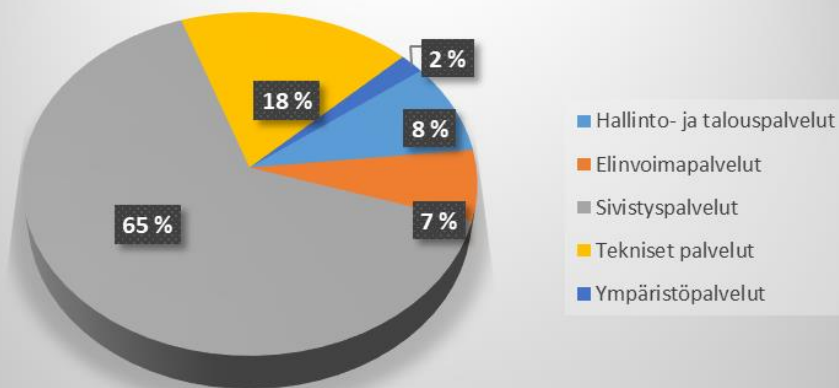
Ympäristöpalvelut yhteensä

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	504	345	390	398	406
Valmistus omaan käyttöön	59	57	59	59	60
TOIMINTAKULUT	- 874	- 697	- 679	- 696	- 707
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 311	- 294	- 230	- 239	- 241

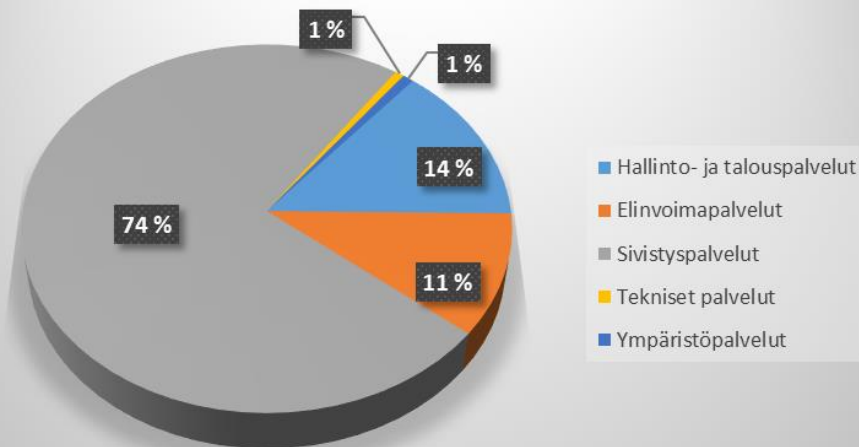
Alavuden kaupunki yhteensä

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	19 614	15 382	13 952	14 425	14 713
Valmistus omaan käyttöön	240	257	233	233	237
TOIMINTAKULUT	- 96 538	- 95 800	- 42 606	- 43 958	- 45 505
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 76 683	- 80 161	- 28 421	- 29 300	- 30 555

Henkilöstökulut 23 545 845 €

Toimintakate -28 420 960 €

3.1 Hallinto- ja talouspalvelut

Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Palvelusuunnitelma:

Palvelualueen tarkoituksena on kaupungin kehittymisen edistämiseksi ja alavutelaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi päättää kaupungin visiot ja strategiat, asettaa taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet sekä valvoa niiden toteutumista.

Kaupungin strategiatavoitteet:

Elinvoimainen Alavus, Hyvinvoiva asukas, Osaava asukas, Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Kaupunginvaltuusto, vaalit, tarkastuslautakunta, vaikuttamistoimielimet, joita ovat nuorisovaltuusto, ikäihmisten neuvosto ja vammaisneuvosto

Toiminnan painopistealueet:

Valtuuston tavoitteita ei aseteta erikseen. Ne mitataan ja arvioidaan palvelualueittain, joiden tavoitteet on johdettu kaupunkistrategiasta. Kaupunkistrategian päivitys vuonna 2023.

Nuorisovaltuuston, ikäihmisten neuvoston ja vammaisneuvoston toiminnan tavoitteena on välittää edustamansa ryhmien näkemykset kaupungin päätöksentekoon.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	18	27	20	20	21
Myyntituotot	6	7			
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	13	20	20	20	21
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 142	- 138	- 136	- 140	- 142
Henkilöstökulut	- 97	- 82	- 82	- 84	- 86
Palvelujen ostot	- 30	- 42	- 38	- 38	- 39
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 10	- 5	- 7	- 7	- 7
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 5	- 9	- 11	- 11	- 10
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 124	- 111	- 116	- 119	- 121

Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja

Palvelusuunnitelma:

Kaupunginhallituksen tehtävänä on edistää kaupungin kehittymistä ja turvata alavutelaisten hyvinvointi. Hallitus huolehtii valtuuston hyväksymien vision, strategian ja tavoitteiden toteutuksesta. Hallitus johtaa yleistä palvelutuotantoa, käynnistää kehittämisprosesseja ja ohjaa asioiden valmistelua kaupungin toimielimissä ja kaupunginvirastossa sekä valvoo päätösten täytäntöönpanoa. Kaupunginhallitus valmistelee ja päättää keskeisistä konsernin johtamiseen liittyvistä periaatteista. Keinoina ovat yhteistyöverkostojen rakentaminen, ulkoinen edunvalvonta ja ajantasainen johtamisjärjestelmä.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Kaupunginhallitus ja markkinointi

Toiminnan painopistealueet:

Kaupunkistrategian päivittäminen ja jalkauttaminen. Alavuden kaupunkikeskustan kokonaiskehittämisen edistäminen ja ydinkeskusta Palvelukorttelin hankesuunnitelman toteuttaminen.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT			23	24	24
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset			23	24	24
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 1 247	- 1 285	- 1 469	- 1 491	- 1 521
Henkilöstökulut	- 324	- 367	- 384	- 394	- 402
Palvelujen ostot	- 698	- 689	- 844	- 850	- 867
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 22	- 25	- 26	- 26	- 27
Avustukset	- 177	- 179	- 174	- 178	- 182
Muut toimintakulut	- 27	- 26	- 42	- 43	- 44
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 247	- 1 285	- 1 446	- 1 467	- 1 497

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Elinvoimaisuuden lisääminen	Elinkeino- ja muut kasvupalvelut Asumisen palvelut Vuokra-asumisen mahdollisuudet Tonttitarjonta Teollisuusalueiden tarjonta Markkinointi	Asukasluvun kehitys Työttömyysaste Työvoiman määrä Myydyt tontit
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Asukkaiden hyvinvointi	Hyvinvointikertomus Yhteisöjen hankkeiden tukeminen Palvelukorttelin hankesuunnitelman toteuttaminen Työllisyyden kuntakokeilu	Toteutuneet toimenpiteet Asukkaiden aloitteet Toteutuneet hankekohteet Työttömyysjaksojen lyhentäminen
Osaava asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Asukkaiden kouluttautumisen vahvistaminen	Koulutusverkosto elinikäisen oppimisen tukena Laadukas lukio SEAMK / Maakuntakorkeakoulu SEDU:n hybridikampus JAMI-yhteistyö EPANET-verkosto	Työvoiman saatavuus Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Hyvinvoinnin, osaamisen ja talouden kehitys	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö Henkilöstöohjelman toimenpiteet Vahva talous	Henkilöstöraporttien luvut Toteutuneet toimenpiteet Tunnusluvut

Riskit/Riskienhallinta:

Palvelukorttelihankkeen eteneminen hidastuu tai pysähtyy.

Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen / talouden seuranta, ennakointi ja korjaavat toimet.

Työpaikkojen terveellisyys ja turvallisuus (mm. sisäilmaongelmat) / yhteistyössä työsuojelutoimikunta, sisäilmatyöryhmä, työterveyshuolto, johtoryhmä.

Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Palvelusuunnitelma:

Palvelualueen tarkoituksena on luoda valtuustolle ja kaupunginhallitukselle sekä kaupungin muulle organisaatiolle edellytykset tulokselliselle työskentelylle ja palvelutuotannolle.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Kansliapalvelut ja seuraavat toiminnot: henkilöstöhallinto, työterveyshuolto ja henkilöstötoiminta.

Toiminnan painopistealueet:

Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen. Eduskuntavaalit 2023.

Laadukkaan asiakaspalvelun jatkuminen kaupungin asiointipisteessä väistöilamuutoksessa.

Henkilöstöohjelman toimenpiteiden toteuttaminen mm. henkilöstön osaamista, työkykyä, työturvallisuutta ja työhyvinvointia edistävät toimet.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	151	119	124	127	129
Myyntituotot	4	4	4	4	4
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	147	115	120	122	125
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 754	- 730	- 1 409	- 1 445	- 1 474
Henkilöstökulut	- 241	- 211	- 844	- 865	- 883
Palvelujen ostot	- 458	- 474	- 511	- 523	- 534
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 41	- 31	- 38	- 39	- 40
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 14	- 13	- 17	- 17	- 18
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 603	- 611	- 1 285	- 1 318	- 1 345

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Viestinnän vahvistaminen	Digitalisaatio Suunnitelmallinen viestintä ja markkinointi	Koulutussuunnitelmat, digiosaaminen Viestintäsuunnitelma Uusi mittari Uusi mittari Uusi mittari
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Asiakaspalvelu	Laadukas asiakaspalvelu Sähköisen asiointin tukeminen	Muutto väistötiloihin Digitukea asiointipisteissä
Kaupungin kesätyöllistäminen	Kaupungin kesätyöllistäminen Kesätyöllistämistuki yrityksille	Kesätyöpaikka n. 70:lle nuorelle
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö Sisäisten toimintojen kehittäminen	Henkilöstöohjelman toimenpiteet Sisäisen viestinnän kehittäminen Tiedonhallinnan kehittäminen	Toimenpiteitä toteutettu Uusi intra

Riskit/Riskienhallinta:

Ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys, henkilöstön jaksaminen, työterveysseuranta, osaamisen turvaaminen / rekrytoinnin kehittäminen, varhainen tuki, osaamiskartoitus.

Tietoteknisten järjestelmien toimivuus, tietosuojariskit / käyttäjien koulutus, perehdyttäminen.

Talous- ja tietohallintopalvelut

Vastuuhenkilö: talousjohtaja, tietohallintopäällikkö

Palvelusuunnitelma:

Palvelualueen tehtävänä ovat talous- ja perustietotekniikan palvelujen tuottaminen ja kehittäminen Alavuden kaupungille ja sen konserniyhtiöille. Tavoitteena on tuottaa laadukkaat ja häiriöttömät palvelut, jotka luovat edellytykset toimialojen tehokkaalle työskentelylle sekä ulkoiselle raportoinnille kustannustehokkaasti. Palvelualueen oleellisena tehtävänä on toimia yhteistyössä toimialojen kanssa myös eri hankkeissa ja projekteissa (rakennushankkeet, sähköisten järjestelmien käyttöönottoprojektit jne.).

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Talouspalvelut; laskentatoimi ja palkkahallinto

Tietohallintopalvelut; ICT-palvelut ja 6Net

Toiminnan painopistealueet:

Digitalisaatiota edistävät kehityshankkeet, jatkuva tietoverkko- ja palvelininfrastruktuurin kehitystyö. Käyttäjätyytyväisyyden mittaus ja sen pohjalta toteutettavat koulutustoimenpiteet tai muut mahdolliset kehitystarpeet.

Käyttäjätuen kehittäminen ja itsepalvelumenetelmien, kuten ohjeistusten ja itsepalvelumenetelmien kehittäminen.

Tietoturvan kehittämishankkeet, ml. ulkopuolinen auditointi sekä tiedonhallintalain vaatimien asioiden huomioiminen kehitystyössä.

Intran kehityshankkeen läpivienti.

Johdon työpöytä-sovelluksen käyttöönotto ajantasaisen ja helposti tulkittavan tiedon saamiseksi tiedolla johtamisen työkaluksi.

Hyvinvointialueen valmisteluun osallistuminen ja sen tuomien muutoksien arviointia, jatkuu myös vuodelle 2023.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	137	144	95	97	99
Myyntituotot	137	144	95	97	99
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 890	- 1 025	- 1 123	- 1 151	- 1 174
Henkilöstökulut	- 541	- 554	- 571	- 586	- 597
Palvelujen ostot	- 253	- 387	- 454	- 465	- 475
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 32	- 33	- 34	- 35	- 36
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 63	- 51	- 63	- 65	- 66
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 752	- 880	- 1 028	- 1 054	- 1 075

Strategian mukaiset tavoitteet:

Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Digitaalisten palvelujen lisääminen	Tuetaan toimialojen kykyä edistää digitalisaatiota sekä hyödyntää jo olemassa olevia tietojärjestelmiä toiminnassaan	Uusia digitaalisia palveluja otettu käyttöön
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Häiriöttömät palvelut ja vakaa infrastruktuuri	Palveluiden jatkuva kehitystyö ja infran ylläpito ja kehitys	Palvelukatkosten määrä
Ajantasaiset ja luotettavat raportit	Ohjelmistojen tehokas käyttö ja henkilöstön osaamisen ylläpito	Saatu palaute
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Palaverit, ajankohtaiskoulutukset, etätyö-mahdollisuus, tyky-päivät	Motivoitunut ja osaava henkilöstö Työtyytyväisyyskyselyt Poissaolot

Riskit/Riskienhallinta:**Taloudelliset riskit**

Tietohallinnon palvelualueen oleellisimpia taloudellisia riskejä ovat odottamattomat kustannusten nousut esimerkiksi laitehankintojen ja palveluhankintojen osalta. Hinnoissa on tapahtunut merkittävää nousua 2020 vuoden alusta alkaen, mutta nämä eivät ole vielä vaikeuttaneet laite- tai palveluhankintoja.

Taloudellisiin riskeihin voidaan ennakoida tarkkailemalla markkinoita sekä olemalla mukana kansallisissa hankintasopimuksissa (ent. Kuntahankinnat, nykyisin Hansel). Hankintasopimuksista vastaava taho, esimerkiksi Hansel, viestii asiakkaiden suuntaan hyvin odottamattomista hinnannousuista ja pyrkii toiminnallaan estämään yllättävien tilanteiden ilmaantumisen.

Toimintaan liittyvät riskit

Palvelualueen toimintaan liittyviä riskejä ovat mm. henkilöstöresursseihin liittyvät riskit. Palvelua tuotetaan koko kuntaorganisaation laajuudella, joten henkilöstössä tapahtuvat muutokset vaikuttavat hyvin helposti mm. vasteaikoihin sekä palvelun laatuun.

Henkilöstöresursseihin liittyviä riskejä pyritään ennakoidaan mm. kehityskeskusteluiden pohjalta tehtävien kehittämissuunnitelmien avulla sekä huolehtimalla työhyvinvoinnista yhdessä työterveyshuollon kanssa.

Kyberturvallisuusriskejä ovat organisaatiolla käytössä oleviin järjestelmiin ja laitteisiin kohdistuvat riskit, joiden toteutuessa voi tietojärjestelmät tai palvelut olla pois käytöstä tai niihin pääsyä joudutaan rajoittamaan. Riskejä voidaan vähentää ylläpitämällä laitteiden ja järjestelmien tietoturvaa erilaisilla teknisillä toimilla ja menetelmillä sekä kouluttamalla ja ohjeistamalla henkilöstöä tietoisemmaksi näiden osa-alueiden osalta. Lisäksi tulee kehittää sisäisiä toimintaohjeita häiriötilanteissa.

Ulkoiset auditoinnit tulisi myös säännöllisesti toteuttaa.

Maatalouspalvelut

Vastuuhenkilö: maaseutupäällikkö

Palvelusuunnitelma:

Maaseutupalvelujen perustehtävä on tarjota hyvät maaseutuhallinnon palvelut yhteistoiminta-alueen viljelijöille ja omalta osaltaan edistää kilpailukykyisen maaseutuyrittämisen edellytyksiä.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Toiminnan painopistealueet:

Henkilöstön ja asiakkaiden valmistautuminen uuteen ohjelmakauteen CAP27 kouluttautumalla ja koulutuksia järjestämällä.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	40	36	29	30	30
Myyntituotot	40	36	29	30	30
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 164	- 166	- 156	- 160	- 163
Henkilöstökulut	- 154	- 154	- 144	- 148	- 151
Palvelujen ostot	- 3	- 4	- 3	- 3	- 3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1	- 1	- 1	- 1	- 1
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 7	- 7	- 8	- 8	- 8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 124	- 130	- 127	- 130	- 133

Strategian mukaiset tavoitteet:

Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Maatalousyrittäjien ammattitaidon ja hyvinvoinnin ylläpitäminen sekä kehittämistoimenpiteisiin aktivoiminen.	Erilaisten ammattitaitoa ja hyvinvointia ylläpitävien koulutus- ja infotilaisuuksien järjestäminen yhteistyössä hankkeiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa.	Maatalousyrittäjien osallistumisaktiivisuus koulutuksiin sekä maatilojen investointihankkeiden lisääntyminen.
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Maaseututoimen yhteistoimintasopimuksen (Alavus/Ähtäri) toimeenpano siten, että lakisääteiset tehtävät tulevat hoidettua annettujen aikataulujen puitteissa ja siten, että asiakkaat saavat mahdollisimman suuren hyödyn tasapuolisesti koko yhteistoiminta-alueella.	Asiakaspalvelua järjestetään päätoimipisteessä hakuaikoina joka päivä, Ähtärin toimipisteessä 2 päivänä viikossa ja loma-aikoina vähintään puhelin/sähköpostipäivystys. Koulutustapahtumia järjestetään fyysisesti tai sähköisesti ja henkilökohtaista neuvontaa tarpeen mukaan. Kiireapulainen palkataan kevätajaksi.	Tukikoulutustapahtumia asiakkaille vähintään 3 kpl joko fyysisesti tai sähköisesti sekä henkilökohtaista neuvontaa toimistossa, puhelimitse tai sähköisesti tarpeen mukaan nopeasti. Asiakkaiden tuet maksussa 1. maksukeräilyssä

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Aktiivisten maatilojen lukumäärä, kpl	545	538	530
Käytössä olevat peltohehtaarit, ha	20 550	20 550	20 550
Suoritteiden määrä			
Maataloustukia maksettu yt-alueen kautta, milj. €	16	16	16

Riskit/Riskienhallinta:

3.2 Elinvoimapalvelut

Elinkeino- ja asumisen palvelut

Vastuuhenkilö: elinvoimajohtaja

Palvelusuunnitelma:

Elinkeinopalvelut vastaa kaupunkistrategian Yrittäjyys elinvoiman veturina -painopisteen ja ”Homma hoidetaan” -elinvoimaohjelman toteuttamisesta. Elinvoimaohjelma kuvaa ne asiakokonaisuudet, joihin kaupunki sitoutuu edistääkseen alueen yritysten kasvua, kehittymistä ja kansainvälistymistä sekä uusien yritysten perustamista ja sijoittumista alueelle. Elinkeinopalvelut edistää alavutelaisten työelämään osallistumista ja osallistuu aktiivisesti elinikäistä oppimista tukevan koulutusverkoston kehittämiseen sekä vahvistaakseen yritysten rekrytointimahdollisuuksia. Osaavan työvoiman saatavuutta vahvistetaan myös aluemarkkinoinnin keinoin viestimällä kaupungista asuinalueena sekä alavutelaisten yritysten tarjoamista työskentelymahdollisuuksista. Asumisen palvelualue hoitaa kaupungille asetetut viranomaistehtävät ja kartoittaa sekä kehittää vaihtoehtoisia asumisen ratkaisuja.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Elinkeinopalvelut, työllisyyspalvelut (työllisyyden kuntakokeilu, työllistäminen, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja) sekä asumisen palvelut.

Toiminnan painopistealueet:

Elinkeinopalvelut tuottaa Yrittäjä on ykkönen -asenteen mukaisesti asiantuntevat ja asiakaslähtöiset strategian ja elinvoimaohjelman mukaiset elinkeino- ja kasvupalvelut palvelut joustavasti ilman hallinnollisia raja-aitoja. Tiivis yhteistyö yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa edistää osaavan työvoiman saatavuutta, alueen kiinnostavuutta yrityksen sijaintipaikkana, työ- ja asuinpaikkana sekä matkailukohteena. Yritysten osallistumismahdollisuuksia julkisiin hankintoihin vahvistetaan eri toimenpitein. Kaupungin omistamien teollisuustilojen yhtiöittäminen toteutetaan.

Alavuden kaupunki osallistuu Etelä-Pohjanmaan seudun työllisyyden kuntakokeiluun yhdessä Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksin, Kauhajoen ja Kurikan kaupunkien sekä Soinin, Teuvan, Isojoen ja Karijoen kuntien kanssa. Kuntakokeilussa järjestetään palvelut työttömille ja palveluissa mukana oleville alle 30-vuotiaille, maahanmuuttajille ja KELAn etuuksilla oleville työnhakijoille. Lähellä asiakaskuntaa järjestettävät palvelut vahvistavat työllistymisvalmiuksia, lyhentävät työttömyysaikaa ja vastaavat yritysten työvoimatarpeeseen sekä joustavoittavat starttirahaprosessia. Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja tukevat alle 29-vuotiaita kohti koulutusta ja työelämää sekä hyvää arkea.

Kaupunki tuottaa palveluita itse ja yhteistyössä kumppaneiden ja hankkeiden kanssa sekä ostopalveluja hyödyntäen.

Aiempaa laajempi elinvoimaohjelma valmistuu keväällä 2023.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	431	430	550	561	572
Myyntituotot	79	84	47	48	49
Maksutuotot			12	12	12
Tuet ja avustukset	53	30	175	178	182
Muut toimintatuotot	300	316	316	323	329
Valmistus omaan käyttöön	1				
TOIMINTAKULUT	- 1 226	- 1 406	- 1 544	- 1 582	- 2 324
Henkilöstökulut	- 135	- 178	- 374	- 383	- 391
Palvelujen ostot	- 524	- 542	- 641	- 657	- 1 380
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 19	- 65	- 15	- 15	- 16
Avustukset	- 330	- 340	- 290	- 297	- 303
Muut toimintakulut	- 218	- 282	- 224	- 229	- 234
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 794	- 976	- 994	- 1 022	- 1 752

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Kaupunkistrategian toteuttaminen elinvoimaohjelman mukaisesti	Asiantuntijapalvelut hankitaan pääasiassa Alavuden Kehitys Oy:ltä	Asiantuntijapalvelut on hankittu budjetoidusti
Strategiaa ja elinvoimaohjelmaa toteuttavat yhteistyöhankkeet		Osallistutaan hankkeisiin budjetin mukaisesti.
Uusi elinvoimaohjelma valmis keväällä 2023	Laaja osallistava prosessi elinvoimaohjelman laatimiseksi	Ohjelma valmis keväällä 2023
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Työllisyyspalveluiden asiakaslähtöinen toteuttaminen, osaamisen vahvistaminen, työttömyysjaksojen lyhentäminen ja yritysten rekrytointimahdollisuuksien vahvistaminen osana Etelä-Pohjanmaan seudun työllisyyden kuntakokeilua.	Osallistutaan aktiivisesti kokeilun toteuttamiseen ja rekrytointimahdollisuuksien kehittämiseen yhteistyöverkosta hyödyntäen. Hyvinvoiva asukasEtsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja	Osallistuminen kokeiluun suunnitellusti. Osaavan työvoiman rekrytointia edistävien toimenpiteiden ketterä toteutus.
Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen	Etsivä nuoristotyö ja Nuorten työpaja tavoittavat kohderyhmän tuloksellisesti	Nuorista 75% on mukana jatkotoimenpiteissä
Osaava asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Koulutusverkoston kehittäminen	Aktiivisuus kehittämistyössä eri toimijoiden kanssa.	Ammatillista koulutusta on tarjolla sekä päätoimisesti että työn ohessa opiskeleville.

Riskit/Riskienhallinta:

Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sen myötä aiheutunut turbulenssi energiamarkkinoilla ja taloudessa yleensä vaikeuttavat taloustilanteen ennakkointia muodostaen riskin. Myös henkilöriski tulee tunnistaa, sillä henkilöresurssit palvelujen tuottamiseksi ovat niukat.

Liikuntapalvelut

Vastuuhenkilö: liikuntapalvelupäällikkö

Palvelusuunnitelma:

Liikuntapalvelut luo edellytyksiä liikunnan harrastamiselle eri puolilla Alavutta järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioiden (tasapuolisuus), tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Liikuntapalvelut (sisäliikuntapaikat, uimahalli, ohjaustoiminta, seurayhteistyö ja hallinto)

Ulkoliikuntapaikat (urheilu- ja pesäpallokentät, jalkapallokentät, luistelualueet ja kaukalot, valaistut ulkoilureitit, hiihtoladut jne)

Toiminnan painopistealueet:

Elintapaohjauksen sekä lasten ja nuorten liikuntatoiminnan kehittäminen

Kunto-Lutran toimintojen tarkastelu ja käyttöönotto.

Ulkoliikuntapalvelujen toimintojen selkiyttäminen ja kehittäminen (hoitosuunnitelman laatiminen)

Liikuntapalvelujen (kokonaisvaltainen) toimintasuunnitelman tekeminen.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	200	179	370	457	467
Myyntituotot	131	179	320	406	415
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	69		50	51	52
Valmistus omaan käyttöön	2				
TOIMINTAKULUT	- 1 382	- 1 326	- 1 552	- 1 861	- 1 898
Henkilöstökulut	- 657	- 664	- 777	- 917	- 936
Palvelujen ostot	- 299	- 262	- 335	- 443	- 452
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 99	- 72	- 113	- 166	- 169
Avustukset	- 34	- 40	- 40	- 41	- 42
Muut toimintakulut	- 294	- 288	- 286	- 294	- 299
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 180	- 1 147	- 1 182	- 1 404	- 1 432

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Monipuoliset liikuntamahdollisuudet eri puolilla Alavutta huomioiden annetut budjettiraamit ja resurssit.	Toimitaan hyväksytyn budjetin mukaisesti	Käyntikerrat sekä saatu palaute
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Elintapaohjauksen kehittäminen. Mahdollisuuksien mukaan erilaisten liikuntaryhmien ja tapahtumien järjestäminen eri ikäisille asukkaille eri puolilla Alavutta.	Yhteistyössä toimiminen eri toimijoiden kanssa	Käyntikerrat Tapahtumien määrä
Osaava asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Poikkihallinnollinen yhteistyö	Erilaiset kerhot Liikunnallisen elämäntavan opettaminen perheille yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa	Osalistujamäärät Tapahtumat
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Yhteistyö ja hyvä tiedottaminen	Toimitaan eri toimijoiden kanssa yhteistyössä. Käytetään hyväksi eri tiedotuskanavia tiedotettaessa liikunta-asioista. Osaava henkilökunta	Henkilökunnan koulutus

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
+75 kuntosali ja uinti käyntikerrat		1 000	2 000
Suoritteiden hinta			
Uimahalli aikuiset /€ (sis. kuntosali+uinti)		0	7
Uimahalli lapset /€ (sis. kuntosali+uinti)		0	5
Kuntosali aikuiset /€		5	6
Kuntosali nuoret/€		3	4
Suoritteiden määrä			
Uimahalli kävijämäärä		0	35 000
Kunto-Lutra kuntosalit		15 000	25 000
livari kuntosali		9 000	9 000

Riskit/Riskienhallinta:

Energian hinnan muutokset (nousu) saattaa vaikuttaa liikuntatilojen aukioloaikoihin ja kunnossapitoon.
 Pandemiaan liittyvät rajoitukset.

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Vastuuhenkilö: vapaa-aikasihteeri, kirjastonjohtaja

Palvelusuunnitelma:

Kulttuuripalvelujen perustehtävät on määritelty kulttuurilaissa (166/2019) Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee mm. edistää yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa.

Kirjastopalveluiden perustehtävät on määritelty kirjastolaissa (1492/2016). Näitä ovat muun muassa aineistojen, sisältöjen ja kokoelmien tarjoaminen, monipuolisen lukutaidon ja tiedonhankintataitojen edistäminen, tilojen tarjoaminen sekä yhteiskunnallisen vuoropuhelun edistäminen.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Kulttuuripalvelujen toiminnot ovat peruskulttuurityö sekä Taidekeskus Harri. Kirjastopalveluiden yksiköt ovat Alavuden pääkirjasto, Töysän kirjasto ja kirjastoauto.

Toiminnan painopistealueet:

Kulttuuripalveluiden toiminnassa painopisteinä on kulttuurin ja taiteen edistäminen osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä elinvoiman lisääminen.

Kirjaston toiminnassa painopisteinä ovat saavutettavuuden parantaminen, nuorten lukemaan innostaminen ja erityisryhmien huomioiminen toiminnassa.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	42	24	24	24	24
Myyntituotot	12	5	7	7	7
Maksutuotot	12	12	10	10	10
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	18	7	7	7	7
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 951	- 890	- 878	- 901	- 917
Henkilöstökulut	- 481	- 445	- 408	- 418	- 426
Palvelujen ostot	- 105	- 108	- 112	- 114	- 117
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 200	- 203	- 212	- 218	- 222
Avustukset	- 19	- 21	- 23	- 24	- 24
Muut toimintakulut	- 146	- 113	- 124	- 127	- 129
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 909	- 866	- 855	- 877	- 893

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Kaupungin näkyvyyden lisääminen	Järjestää matalan kynnyksen tapahtumia kaiken ikäisille. Kotiseututyö ja sen tukeminen.	Kävijämäärä ja saatu palaute
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Erityisryhmien huomioiminen toiminnassa	Käynnistetään kirjastopalveluiden kotipalvelu parantamaan vanhusväestön palveluja. Tuetaan vieraskielisten kotouttamista aineistohankinnoin	Vieraskielisten aineistojen hankintalukumäärä
Asukkaiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden edistäminen	Harrastajien ja harrastajaryhmien tukeminen.	Harrastajamäärät ja saatu palaute.
Osaava asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Nuorten lukemaan innostaminen	Osallistutaan Eepos-kirjastojen nuorten lukemista tukeviin yhteishankkeisiin, parannetaan kouluyhteistyötä.	Monipuoliset lukutaidot: tapahtumiin osallistujien määrä Kirjallisuus ja lukemisen edistäminen: osallistujien määrä Lasten- ja nuortenaineistojen lainamäärät
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Saavutettavuuden parantaminen	Omatoimiajan vakiinnuttaminen osaksi kirjaston palveluja.	Kävijämäärät omatoimiajalla sunnuntain keskiarvo

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Kokonaislainaus	170 000	175 000	175 000
Kirjastokäynnit	98 361	99 000	99 000
Lainaaaja/asukasluku	29	32	32
Suoritteiden hinta			
Aineistokulut/asukasluku	14,38	14,36	14,35
E-aineistokulut/asukasluku	0,5	0,7	0,75
Toimintakulut/lainaus	3,85	3,8	3,8
Suoritteiden määrä			
Taidekeskus Harri avoinna (kk)	6	6	6
Aineistojen hankinta kpl/ (asukasluku/1000)	599,36	605	605
Kokonaislainaus/asukasluku	14,94	15	15,5
Kirjastokäyntien määrä/asukas	8,68	8,7	8,7

Riskit/Riskienhallinta:

Kirjaston osalta suurimmat riskit liittyvät henkilöstön riittävyyteen, osaamisen ylläpitämiseen ja toisaalta kokoelman ajantasaisuuden ylläpitämiseen. Riskit pystytään minimoimaan huolehtimalla riittävästä henkilöstöstä, riittävästä koulutuksesta ja riittävästä hankintamäärärahoista, jotta saadaan pidettyä kokoelma ajantasaisena.

Kulttuuripalveluiden suurimpiin riskeihin kuuluvat niukat henkilöresurssit. Palvelujen tarjonnassa on 20% henkilöresurssi sekä kesäajan kausityöntekijät. Laaja-alainen kulttuurikenttä tuo myös monenlaista haastetta. Vuositasolla tulee pohtia kulttuuripalvelujen tarjonta lain vaateiden edellyttämällä tasolla.

3.3 Sivistyspalvelut

Kouluhallinto

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja

Palvelusuunnitelma:

Sivistystoimen hallinto vastaa sivistyslautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta. Toimialaan kuuluu yleishallinto, aamu- ja ilta- ja iltapäivätoiminta, varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus, erityisopetus, lukiokoulutus, kansalaisopiston opetus ja nuorisopalvelut. Yleisenä tavoitteena on tuottaa ja toteuttaa kuntalaisille ajanmukaiset sivistyspalvelut. Tavoitteena on asukkaiden opetuksen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin edistäminen. Sivistyspalvelujen hallinto seuraa taloutta suunnitelmallisesti ja antaa avaimet laadukkaan varhaiskasvatukseen, koulutuksen ja hyvinvoinnin toteuttamiseen.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Hallinnolliset palvelut perusopetukselle, varhaiskasvatukselle, lukiolle, kansalaisopistolle ja nuorisopalveluille. Musiikkiopiston ja käsityötaiteen perusopetuksen maksuosuudet.

Toiminnan painopistealueet:

Tervanallen laajennuksen valmistuminen.

Tehokkaan perusopetuksen suunnittelu.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	1				
Myyntituotot	1				
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 279	- 292	- 292	- 300	- 306
Henkilöstökulut	- 149	- 150	- 150	- 153	- 156
Palvelujen ostot	- 90	- 104	- 104	- 106	- 108
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 3	- 3	- 3	- 3	- 3
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 37	- 36	- 36	- 37	- 38
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 279	- 292	- 292	- 300	- 306

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Innokas ja aktiivinen henkilöstö	Mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä	Henkilöstön pysyvyys
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Henkilöstön hyvinvointi	Varhaisen puuttumisen malli	Poissaolot
Osaava asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Laadukas perusopetus	Pätevä opetus	Jatko-opintoihin etenevä oppilas
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Toimiva kouluverkko	Riittävät resurssit	Kuntatalous

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Suoritteiden määrä			
Sivistyslautakunnan kokoukset	5	5	6
Sivistyslautakunnan päätösten määrä	40	30	35

Riskit/Riskienhallinta:

Ei saada riittävästi pätevää henkilökuntaa.

Talouden yllättävät vaihtelut.

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuksen johtaja

Palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatus ja esiopetus edistää lapsen kokonaisvaltaista kehitystä, kasvua ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lapsen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lapsen osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Varhaiskasvatuksen hallinto, Varhaiskasvatuksen erityisopetus, Päiväkodit, Ryhmikset, Perhepäivähoito

Toiminnan painopistealueet:

Laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttaminen kustannustehokkaasti.

Varhaiskasvatus on saanut rahoitusta useasta eri hankkeesta. Hankerahojen avulla pystymme palkkaamaan kentälle lisää henkilökuntaa sekä toteuttamaan yhdenvertaista ja tasapuolista varhaiskasvatusta. Erityisenä painopisteenä on lapsen varhainen tuki ja siihen riittävä panostaminen laadukkaan varhaiskasvatuksen avulla.

Tasa-arvohankkeen painopisteenä on Huomaa Hyvä -toimintamallin jalkauttaminen positiivisen pedagogiikan avulla.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	474	371	686	814	830
Myyntituotot					
Maksutuotot	402	348	367	374	382
Tuet ja avustukset	71	24	319	439	448
Muut toimintatuotot	1				
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 6 098	- 6 336	- 6 850	- 7 141	- 7 283
Henkilöstökulut	- 4 378	- 4 570	- 4 911	- 5 120	- 5 222
Palvelujen ostot	- 810	- 873	- 1 005	- 1 051	- 1 072
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 91	- 80	- 106	- 128	- 131
Avustukset	- 511	- 510	- 500	- 513	- 523
Muut toimintakulut	- 308	- 302	- 327	- 330	- 336
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 5 624	- 5 965	- 6 163	- 6 327	- 6 453

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Laadukasta varhaiskasvatusta kustannustehokkaasti	Henkilökunnan tehokas käyttö sekä lasten järkevä sijoittelu	Varhaiskasvatuksen käyttöprosentti 80%
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Laadukasta varhaiskasvatusta	Osaava henkilökunta Lämmin ilmapiiri	Hyvinvoivat lapset ja tyytyväiset perheet
Osaava asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Varhaiskasvatussuunnitelman mukaista laadukasta varhaiskasvatusta	Varhaiskasvatuksen uuden lain mukaista toimintaa ja sen ajatusmallin syventämistä	Kaikille lapsille laadittu vasu ja esioppilaille oppimissuunnitelma
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Toimiva varhaiskasvatus Riittävästi varhaiskasvatuspaikkoja	Riittävä rahoitus	Laadukasta varhaiskasvatusta kustannustehokkaasti

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Lasten kotihoidontukea saaneet perheet	120	114	110
Lasten kotihoidontuki/€/kk/ruokakunta	360	360	350
Suoritteiden hinta			
Kokopäivä	56	58	58
Esiopetus päiväkodissa	34	37	37
Suoritteiden määrä			
Läsnäolopäivät	96 000	67 000	68 000
Esiopetus	7 400	14 000	14 000

Riskit/Riskienhallinta:

Koulutetun henkilökunnan saaminen on vaikeaa.

Varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys.

Peruskoulut

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja

Palvelusuunnitelma:

Kasvatus- ja opetustyömme rakentuu yhtenäiselle perusopetukselle palvelen laaja-alaista opetus- ja kasvatustehtävää aina esiopetuksesta 9. luokkaan. Perusopetukseen kuuluu myös koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Perusopetuksen tehtävänä on antaa elämässä tarpeelliset hyvät perustiedot ja taidot, edistää tasa-arvoa ja elinikäistä oppimista sekä yhdessä kodin ja muiden yhteistyötahojen kanssa kasvattaa terveyteen, sosiaaliseen ajatteluun ja vastuuseen itsestä ja toisista ihmisistä ja ympäristöstä.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Alavudella toimii kahdeksan alakoulua ja kaksi yläkoulua. Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään kouluilla tarpeen mukaan. Lisäksi lastensuojeluyksikkö Vaahteramäessä toimii yksi Alavuden yläkoulun joustavan perusopetuksen luokka. Kouluille on saatu myös hankerahaa.

Toiminnan painopistealueet:

Tasa-arvohankkeesta olemme saaneet hankerahaa, jolla tuemme kouluja yhdenvertaisuuteen ja samanarvoisuuteen. Tasa-arvohankkeen erityinen painopiste on yleinen tuki. Lisäksi olemme saaneet kouluille erityisopetukseen rahoitusta, jolla palkkaamme henkilökuntaa kouluille. Kouluille on saatu myös hankerahaa kerhotoiminnan kehittämiseen. Tukitoimien vahvistamiseen poissaolojen vähentämiseksi on myös saatu valtion koronarahaa. Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi ja turvallisuus on perusopetuksessa tärkeää. Panostamme henkilökunnan koulutuksiin Osaaja-verkoston kautta, jossa mukana on kaikki Etelä-Pohjanmaan kunnat.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	603	576	671	684	698
Myyntituotot	262	300	350	357	364
Maksutuotot	85	67	80	82	83
Tuet ja avustukset	242	201	230	235	239
Muut toimintatuotot	13	8	11	11	11
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 12 294	- 12 770	- 12 936	- 13 190	- 13 448
Henkilöstökulut	- 8 189	- 8 247	- 8 372	- 8 529	- 8 699
Palvelujen ostot	- 2 859	- 3 278	- 3 213	- 3 294	- 3 360
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 418	- 400	- 418	- 428	- 437
Avustukset	- 4	- 4			
Muut toimintakulut	- 824	- 841	- 933	- 939	- 952
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 11 691	- 12 194	- 12 266	- 12 506	- 12 750

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Hyvin toimivat koulut.	Tehokas kouluverkko.	Oppilashinta
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Laadukas perusopetus	Riittävä tuki ja myönteinen opiskeluilmapiiri	Peruskoulun päättötodistus
Osaava asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Oppilaat saavat opetussuunnitelman mukaista opetusta.	Riittävä tuntiresurssi. Opetusryhmien koko pidetään sopivan kokoisina.	Tuntimäärä / oppilas
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Toimiva kouluverkko	Riittävä rahoitus	Oppilaan yksikköhinta

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Suoritteiden hinta			
Hinta € / oppilas	8 803	9 755	9 546
Suoritteiden määrä			
Oppilasmäärä	1 328	1 250	1 283

Riskit/Riskienhallinta:

Tasapuolisuuden säilyminen eri koulujen opetuksessa.

Toisen asteen koulutus ja nuorisopalvelut

Vastuuhenkilö: lukion rehtori ja nuorisosihteeri

Palvelusuunnitelma:

Lukiokoulutus tarjoaa opiskelijoille laaja-alaisen yleissivistyksen joka koostuu arvoista, tiedoista, taidoista, asenteista sekä tahdosta. Lukiokoulutuksen tavoitteena on, että lukion päättövaiheessa opiskelija on hankkinut riittävät valmiudet tulevaa varten niin jatko-opintoihin kuin työelämään.

Nuorisopalvelujen perustehtävänä on nuorten kasvu- ja elinolojen parantaminen.

Toiminta-ajatuksena on tukea nuorten kasvua ja omaehtoista toimintaa, edistää nuorten hyvinvointia, osaamista, osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vahvistaa nuorten itsenäistymistä.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Lukio, Ammattiopetus, Nuorisopalvelut

Toiminnan painopistealueet:

Lukion uuden opetussuunnitelman ja toisen asteen maksuttomuuden toteuttaminen.

Nuorisopalvelujen painopistealueena on nuorisotyön, koulun ja kodin yhteistyön vahvistaminen ja kehittäminen.

Matalan kynnyksen monipuoliset harrastus- ja osallistumismahdollisuudet.

Osallistumisen, vaikuttamisen ja yhteisöllisyyden edistäminen.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	57	47	29	30	30
Myyntituotot	1	1	1	1	1
Maksutuotot	6	12	12	12	12
Tuet ja avustukset	42	22	4	4	4
Muut toimintatuotot	8	12	12	12	12
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 1 545	- 1 673	- 1 677	- 1 708	- 1 742
Henkilöstökulut	- 1 069	- 1 125	- 1 120	- 1 148	- 1 171
Palvelujen ostot	- 174	- 190	- 193	- 197	- 201
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 70	- 111	- 86	- 88	- 90
Avustukset	- 30	- 33	- 33	- 34	- 34
Muut toimintakulut	- 202	- 214	- 247	- 242	- 247
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 488	- 1 626	- 1 648	- 1 679	- 1 712

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Lukio: Tarjota laadukasta toisen asteen koulutusta. Nuorisopalvelut: Osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutuminen yhdenvertaisesti.	Lukio: Lukiossa kattava kurssitarjonta Nuorisopalvelut: Nuorisovaltuusto, nuorisotilojen toimikunnat ja nuorten kuuleminen.	Lukio: Toteutettujen kurssien määrä Nuorisopalvelut: Järjestetyt aktiviteetit. Aloitteet ja lausunnot
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Lukio: Viihtyisä oppimisympäristö Nuorisopalvelut: Nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen edistämällä yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa harrastus sekä muussa toiminnassa.	Lukio: Positiivisen ja innostavan opiskeluilmapiirin luominen yhdessä kaikkien oppilaitoksen toimijoiden kanssa. Nuorisopalvelut: Nuorisotilatoiminta, kerhot, leirit, retket, harrastemahdollisuudet, tapahtumat, ehkäisevä päihdetyö, kansainvälinen toiminta, nuorisotyö kouluissa, sosiaalinen media, digitaalinen ja verkkonuorisotyö sekä monialainen ja seutukunnallinen yhteistyö.	Lukio: Itsearviointikyselyn opiskelijapalaute Nuorisopalvelut: Kävijämäärät sekä järjestetyn toiminnan määrä.
Osaava asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Lukio: Ylioppilaskirjoitusten tulokset yli valtakunnallisen keskiarvon. Nuorisopalvelut: Yhteisöllisyyden tukeminen sekä niihin liittyvien tietojen ja taitojen oppiminen.	Lukio: Kattava kurssitarjonta, laadukas opetus Nuorisopalvelut: Nuorisotyö kouluissa, tieto- ja neuvontapalvelut, kansainvälinen toiminta sekä ohjaamo.	Nuorisopalvelut: Koulunuorisotyön kehittäminen ja osallistujat Lukio: Ylioppilaskirjoitusten tulokset
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit

Lukio: Henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisesta huolehtiminen Nuorisopalvelut: Ammattitaitoinen osaava työssään viihtyvä henkilökunta.	Lukio: Henkilöstön koulutusmahdollisuudet Nuorisopalvelut: Säännölliset palaverit, koulutukset, kehityskeskustelut sekä työnohjaus.	Lukio: Kehityskeskustelut ja kaupungin ajoittain toteuttamat työhyvinvointikyselyt Nuorisopalvelut: Palautteen kerääminen työntekijöiltä ja nuorilta.
---	--	--

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Nuorisopalvelujen ohjatut nuorisokerhot ja leirit/ vrk	120	200	220
Nuorisopalvelujen ohjatut nuorisokerhot ja -leirit/ kävijämäärä	1 800	3 000	3 400
Suoritteiden määrä			
Opiskelijamäärä, lukio	182	190	190
Nuorisotilat Lymy, Pikku Lymy, Tuuri ja Kaktus/avoinna vrk	330	350	350
Nuorisotilat Lymy, Pikku Lymy, Tuuri ja Kaktus/kävijämäärä	6 800	12 000	12 000
Leirikeskus Vetämäjärvi/käyttöpäivät		200	200

Riskit/Riskienhallinta:

Nuorisopalvelujen riskit ja riskien hallinta

Yllättävä/ äkillinen häiriö nuorisotiloilla, nuorisotilojen välittömässä läheisyydessä tai tapahtumissa.

Riskin hallinta: Häiriötilanteiden ennalta läpikäyminen ja niiden toimintaohjeiden kertaus säännöllisesti.

Riittävä määrä henkilökuntaa. Turvallinen ympäristö nuorille sekä henkilökunnalle.

Lukion riskit ja riskien hallinta:

Taloudesta johtuen toteutettavien kurssien määrän väheneminen ja sitä kautta laadukkaan opetuksen kärsiminen. Kokonaisvaltainen näkemys toteutettavista kursseista.

Kansalaisopisto

Vastuuhenkilö: kansalaisopiston rehtori

Palvelusuunnitelma:

Lakeudenportin kansalaisopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka tarjoaa toiminta-alueensa asukkaille yleissivistävää koulutusta. Monipuolinen opetustarjonta (erilaiset kurssit, luennot, tilauskoulutus) antaa eri-ikäisille kuntalaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen sekä kannustaa elinikäiseen oppimiseen. Opistossa annetaan kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Lakeudenportin kansalaisopiston toiminta alueeseen kuuluvat Alavuden ja Ähtärin kaupungit sekä Kuortaneen kunta.

Toiminnan painopistealueet:

Monipuolinen kurssitarjonta, jonka painopisteisiin kuuluvat terveyttä ylläpitävät ja edistävät kurssit sekä luennot, kuvataiteen perusopetuksen ja luovan toiminnan kehittäminen, digitaitoja lisäävä koulutus, musiikkileirit toiminnan jatkaminen sekä etäopetuksen kehittäminen.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	329	362	367	374	382
Myyntituotot	155	135	165	168	172
Maksutuotot	128	198	198	202	206
Tuet ja avustukset	45	29	4	4	4
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 953	- 1 005	- 968	- 992	- 1 009
Henkilöstökulut	- 702	- 728	- 688	- 705	- 719
Palvelujen ostot	- 133	- 153	- 148	- 151	- 154
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 14	- 18	- 16	- 16	- 17
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 104	- 107	- 117	- 120	- 120
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 625	- 643	- 601	- 618	- 628

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Innostaa toiminta-alueen asukkaita itsensä kehittämiseen, osallistumiseen, elinikäiseen oppimiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.	Monipuolisen kurssitarjonnan ylläpitäminen ja harrastus- sekä osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen myös kylille keskustaajamien ulkopuolelle.	Kurssien sisällöstä ja toteutuksesta saatu palaute.
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Ylläpidetään ja edistetään asukkaiden fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia.	Järjestetään monipuolisia fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia edistäviä kursseja.	Kurssien toteutuminen ja niistä saatu palaute.
Osaava asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Kysynnän mukaisen opetuksen sekä ammattitaitoa ja osallistumismahdollisuuksia parantavan koulutuksen tarjonta.	Valmius kurssien ja opintojen, esimerkiksi hygieniapassin ja anniskelupassin nopeaan suorittamiseen.	Kurssien toteutuminen ja niistä saatu palaute.
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Yhteistyö kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Palvelujen toimivuuden parantaminen.	Järjestetään kursseja ja koulutustilaisuuksia yhteistyössä esimerkiksi kirjaston, lukion, nuorisotoimen ja kulttuuritoimen kanssa. Tarjotaan asukkaiden toiveiden mukaisia kursseja.	Opintojen ja kurssien toteutuminen ja niistä saatu palaute.

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Koulutuksen määrä	643	580	580
Koulutukseen osallistuneet	5 178	7 700	7 700
Suoritteiden hinta			
Toimintakate / opetustunti	57	48	48
Suoritteiden määrä			
Toteutuneet oppitunnit	11 785	13 800	13 800

Riskit/Riskienhallinta:

Kursseja jää toteutumatta. Yritetään löytää mielenkiintoisia sisältöjä ja panostetaan tiedottamiseen ja markkinointiin.

3.4 Tekniset palvelut

Tekninen hallinto

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja

Palvelusuunnitelma:

Tuottaa ja hankkia tehokkaasti, taloudellisesti ja riittävästi hallinnon alaan kuuluvia, laadullisesti tyydyttäviä palveluja tekniselle palvelulle sekä tarvittaessa muille palvelualueille, päättäjille ja kaupunkilaisille.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	23	23	25	26	26
Myyntituotot	23	23	25	26	26
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 117	- 122	- 115	- 118	- 119
Henkilöstökulut	- 104	- 108	- 98	- 100	- 102
Palvelujen ostot	- 6	- 7	- 10	- 10	- 10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1				
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 6	- 7	- 8	- 8	- 7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 94	- 99	- 90	- 92	- 93

Strategian mukaiset tavoitteet:

Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Sidosryhmien joustava ja luotettava palvelu	Asioiden käsittely viivytyksettä	Annettu aikataulu
Ammattitaitoinen henkilöstö	Riittävät resurssit ja toimiva sijaisjärjestely	Uusi mittari Uusi mittari

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuhenkilö: kunnallistekniikan päällikkö

Palvelusuunnitelma:

Tuottaa ja ylläpitää taloudellisesti turvalliset ja viihtyisät yhdyskuntatekniset palvelut siten että Alavuden vahvuutena on palvelukykyinen ja toimiva liikenneverkosto ja kaupunkikuva. Miellyttävät puisto ja virkistysalueet.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Kunnallistekniikka, viher- ja virkistysalueet, kaava- ja yksityistiet.

Toiminnan painopistealueet:

Kaavateillä: Kaavateiden korjauksia ja uusien teiden rakentamista jatketaan, arvioidun kiireellisyyden mukaan.

Yksityisteillä: Siltojen korjauksia, ojitusta ja perusparannusta suunnitelluille kohteille.

Pyritään ylläpitämään alueiden hoito- ja kunnossapitotaso nykyisellään.

Viher- ja virkistysalueilla: Alueiden (puistot, leikkikentät ja virkistysalueet) kunnossapito.

Toimivat sekä turvalliset puistot ja virkistysalueet.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	316	329	320	326	333
Myyntituotot	251	283	274	279	284
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	64	46	46	47	48
Muut toimintatuotot	1				
Valmistus omaan käyttöön	80	120	84	84	86
TOIMINTAKULUT	- 3 326	- 3 463	- 2 258	- 2 315	- 2 360
Henkilöstökulut	- 977	- 1 024	- 991	- 1 016	- 1 036
Palvelujen ostot	- 1 905	- 1 916	- 807	- 828	- 844
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 358	- 423	- 380	- 389	- 397
Avustukset	- 44	- 40	- 40	- 41	- 42
Muut toimintakulut	- 43	- 61	- 40	- 41	- 41
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 2 930	- 3 014	- 1 855	- 1 905	- 1 941

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Palvelujen ostot	Tärkeimmät hankinnat kilpailutetaan tehokkaasti	Jatkuva budjetin seuraaminen
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Viihtyisät ja turvalliset lähiliikuntapaikat ja viheralueet	Määräaikaishuollot ja tarkastukset, jatkuva hoito ja seuranta.	Valituksi kpl/vuosi vähemmän kuin 30kpl/v
Osaava asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Motivoitunut ja osaava henkilökunta.	Täydennyskoulutukset ja työhyvinvoinnin seuranta	Henkilöstökyselyt ja kehityskeskustelut
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Liikenne katualueilla ja teillä toimii turvallisesti ja joustavasti.	Määräaikaishuollot, tie- ja katuverkon jatkuva hoito ja seuranta.	Valituksia kpl/vuosi vähemmän kuin 30kpl/v

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Aurauskerrat / v (keskimäärin)	29	25	25
Suoritteet			
Hoidettavat tiet km	446	445	460
Avustettavat tiet km	81	95	95
Kaavatiet km	86	90	93
Kevyenliikenteen väylät	33	33	35
Suoritteiden hinta			
Yksityisteiden kunnossapito €/km	1 250	800	800
Yksityistieavustukset €/km	471	420	420

Riskit/Riskienhallinta:

Infran hoito- ja rakennuskulut mm. sähkö ja polttoaineet ovat nousseet huomattavasti vuoden 2022 aikana. Sähköenergian säästämiseksi katu/ puistovalaistusta on korjattu energiaa säästävillä valaisimilla ja ohjauksella. Saneerattavissa kohteissa materiaaliuljetuksia pyritään pienentämään kierrättämällä kohteissa olemassaolevia vanhoja maarakennus materiaaleja.

Polttoaineiden kallistuminen aiheuttaa kustannusten nousua väylien kunnossapidossa.

Vesihuoltolaitos

Vastuuhenkilö: laitospäällikkö

Palvelusuunnitelma:

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on toimittaa asiakkailleen hyvää ja talousvedelle asetetut laatuvaatimukset täyttävää talousvettä ja huolehtia asiakkaiden viemäriverisien johtamisesta ja käsittelystä. Hyvä palvelutaso ja toiminnot tuotetaan niin tehokkaasti ja taloudellisesti kuin se on mahdollista.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Vesilaitos

Viemärilaitos

Toiminnan painopistealueet:

Vesi- ja viemärijohtojen saneerauksia ja täydennysrakentamista jatketaan suunnitelmien mukaisesti. Vedenottoamoilla, jätevedenpuhdistamolla ja pumppaamoilla tehdään huoltoja ja saneerauksia suunnitelmien mukaisesti.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	2 637	2 500	2 500	2 550	2 601
Myyntituotot	2 635	2 495	2 498	2 548	2 599
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	2	5	2	2	2
Valmistus omaan käyttöön	58	50	60	60	61
TOIMINTAKULUT	- 1 154	- 1 187	- 1 195	- 1 225	- 1 236
Henkilöstökulut	- 484	- 510	- 512	- 525	- 536
Palvelujen ostot	- 274	- 284	- 270	- 277	- 282
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 377	- 364	- 383	- 393	- 401
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 18	- 29	- 30	- 30	- 17
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 542	1 363	1 365	1 385	1 426

Poistot	-551	-566	-760	-774	-784
Liikelyjäämä	936	797	605	611	642
Korko	-186	-178	-264	-251	-239
TULOS	752	619	341	360	403
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-1450	-3 010	-1358	-430	-430
Investoinnit netto	-1450	-3 010	-1358	-430	-430

Lainan lyhennys	-250	-250	-250	-250	-250
Edell. vuosien ylijäämä 31.12.	6246	6 792	7133	7493	7896

Sitovuus valtuustoon nähden lihavoituna. Korko peruspääomalle ja kaupungin lainalle vahvistetaan talousarvion hyväksymisen yhteydessä 1.10. (3,25%+6kk euribor).

Strategian mukaiset tavoitteet:

Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Vedenlaatu täyttää talousvedelle asetetut vaatimukset	Vesinäytteet valvontatutkimusohjeen mukaisesti	Vesinäytteiden tulokset täyttävät talousvedelle asetetut vaatimukset
Vedenjakelun keskeytykset ovat mahdollisimman vähäisiä ja vesi- ja viemäriverkosto toimii mahdollisimman häiriöttömästi	Verkostoa saneerataan suunnitelmien mukaisesti sekä suoritetaan ennakoivaa huoltoa ja kunnossapitoa	Jakelukeskeytyksien lukumäärä alle 10 kpl ja niiden kesto aika alle 6 tuntia
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Jätevedenpuhdistamon toiminta täyttää lupaehdot	Prosessin jatkuva seuranta ja tarvittavat prosessin ajotavan muutokset	Jätevesitarkkailun tulokset täyttävät lupaehdot

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Vesijohtoverkoston pituus km	681	680	681
Viemäriverkoston pituus km	173	177	173
Suoritteiden hinta			
Myyty vesi €/m3	0,7	0,67	0,73
Myyty jätevesi €/m3	1,55	1,68	1,64
Puhdistettu jätevesi €/m3	0,88	0,88	0,86
Suoritteiden määrä			
Laskutettu vesimäärä (1000 m3)	636	630	630
Laskutettu jätevesimäärä (1000 m3)	351	340	340
Puhdistettu vesimäärä (1000 m3)	617	650	650

Riskit/Riskienhallinta:

Vesijohtoverkoston vuodot sekä putkirikot ja viemäriverkoston tukokset. Vesijohto- ja viemäriverkostojen saneerauksien investointeja tulisi lisätä.

Tilapalvelu

Vastuuhenkilö: kiinteistöpäällikkö

Palvelusuunnitelma:

Tilapalveluyksikön tehtävänä on kaupungin tulostavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien toimitilojen hankinta ja ylläpito. Toiminnassa huomioidaan käyttäjien tarpeet, teknillistaloudelliset tavoitteet sekä viranomaismääräykset.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Isännöinti (6400), Rakennusten kunnossapito (6410)

Toiminnan painopistealueet:

Tilapalvelussa pyritään säilyttämään rakennusten kunto hyvänä, ennakoimalla tärkeimpiä huoltoja sekä korjauksia.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	4 900	4 898	5 338	5 444	5 553
Myyntituotot	210	150	90	92	94
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	7		10	10	10
Muut toimintatuotot	4 683	4 748	5 238	5 342	5 449
Valmistus omaan käyttöön	38	30	30	30	31
TOIMINTAKULUT	- 4 613	- 4 918	- 4 989	- 5 105	- 5 196
Henkilöstökulut	- 832	- 824	- 999	- 1 024	- 1 045
Palvelujen ostot	- 1 184	- 1 705	- 1 227	- 1 258	- 1 284
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 851	- 1 796	- 2 086	- 2 138	- 2 180
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 746	- 594	- 676	- 685	- 688
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	325	11	379	370	388

Strategian mukaiset tavoitteet:

Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Toimitilojen käyttöasteen säilyttäminen korkeana	Reagoidaan muutoksiin ja muutetaan tiloja vastaamaan käyttäjien tarpeita	Käyttöaste
Toimitilojen käyttökustannusten taloudellisuus	Tärkeimpien hankintojen tehokas kilpailuttaminen	Hoitokustannus

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Teollisuustiloja vuokrattuna (m2)	11 146	11 851	11 146
Suoritteiden hinta			
Hoitokustannukset €/m2/kk	3,48	3,25	3,43
Suoritteiden määrä			
Isännöinnissä hoidettava pinta-ala (m2)	90 079	90 079	90 783

Riskit/Riskienhallinta:

Suurimpina riskeinä ovat energian ja ylläpitokustannusten nousu tämän hetkisestä maailmantaloudellisesta tilanteesta johtuen. Kustannusten nousua ei pysty etukäteen arvioimaan, joten sitä on vaikea huomioida talousarviossa.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö

Palvelusuunnitelma:

Ruokapalvelut tarjoaa päivittäin koulu- ja päiväkotiruoan perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen asiakkaille. Siivouspalvelut tarjoaa lähinnä kaupungin kiinteistöihin niiden päätoimintaa tukevaa siivouspalvelua ja huolehtii siivouksellisin keinoin asiakkaiden terveellisestä toimintaympäristöstä ja kiinteistöjen kunnon säilymisestä.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Ruokapalvelut (6420) ja siivouspalvelut (6430).

Toiminnan painopistealueet:

Sote-keittiöiden siirtyessä hyvinvointialueen vastuulle kehitetään edelleen toimivaa ja henkilöstön tasapuolisesti huomioivaa sijaistuskäytäntöä, kun Alavuden yläkoulun keittiö pidetään toiminnassa kaikkina arkipäivinä. Työalueita, joissa on ollut sekä sote-, koulu- että varhaiskasvatuksen kohteita, on jouduttu purkamaan ja järjestelemään uudestaan, mutta työ jatkuu vielä vuoden 2023 puolella. Alueet pyritään järjestämään toimiviksi kokonaisuuksiksi niin, että niiden työtuntimäärä ja työskentelyajat houkuttelevat uusia työntekijöitä. Kunto-Lutran peruskorjauksen ja Tervanallen päiväkodin laajennuksen valmistuessa panostetaan ammattitaitoisen siivoushenkilöstön rekrytointiin ja perehdyttämiseen.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	3 945	3 910	2 392	2 440	2 489
Myyntituotot	3 929	3 904	2 392	2 440	2 489
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	16	5			
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 3 805	- 3 785	- 2 379	- 2 439	- 2 485
Henkilöstökulut	- 2 569	- 2 513	- 1 670	- 1 711	- 1 746
Palvelujen ostot	- 55	- 55	- 37	- 38	- 39
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 977	- 1 008	- 591	- 606	- 618
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 206	- 210	- 82	- 84	- 82
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	140	124	13	1	4

Strategian mukaiset tavoitteet:

Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Vähennetään ruoankuljetusauton ajokilometrejä merkittävästi.	Ruoankuljetusauton tiiviimpi kuormaaminen.Reitin läpiajomäärän vähentäminen.	Ruoankuljetuksen ajokilometrit / pv kouluarkena.
Ruokahävikin määrää vähennetään.	Hävikkiruoan punnitseminen, raportointi lähettävälle keittiölle, jatkuva toiminnan arvioiminen ja sopeuttaminen.	Hävikin määrä (kg/6viikon kiertävä ruokalista)
Siivoushenkilöstö ottaa käyttöön ympäristöä säästäviä toimintatapoja.	Pyritään keräämään ja ottamaan käyttöön ympäristömyönteisiä toimintatapoja siivoukseen.	Uusien toimintatapojen määrä. Uudet toimintatavat käytössä / osuus henkilöstöstä

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Valmistettuja ateriasuoritteita/pv	2 178	2 214	1 380
Suoritteiden hinta			
Ateriasuoritteen hinta	3,53	3,43	2,77
Siivouksen hinta €/m2/kk	1,95	1,9	1,91
Suoritteiden määrä			
Valmistettuja ateriasuoritteita / v.	794 998	807 942	503 770
Siivottava pinta-ala m2	51 035	49 880	53 657

Riskit/Riskienhallinta:

Ammattitaitoisten työntekijöiden rekrytoiminen on edelleen haastavaa niin ruoka- kuin siivouspalveluihinkin. Tarjotaan mahdollisuuksien mukaan harjoittelupaikkoja alan opiskelijoille tavoitteena ylläpitää hyvää työnantajakuva. Työntekijöiden rekrytoinnin vaikeutuessa valmistaudutaan keittiötyypin muutokseen tarvittavassa määrässä työkohteita.

Osaavien sijaisten saatavuus varsinkin valmistuskeittiöihin pyritään varmistamaan vakituisen henkilöstön tehtäväkierrolla. Sijaistilanteessa vähemmän vaativaan tehtävään palkataan määräaikainen työntekijä vakituisen työntekijän siirtyessä väliaikaisesti vaativampaan tehtävään.

Elintarvikkeiden hintojen noustessa ohjeistetaan riittävästi keittiöhenkilöstöä ja valvotaan hankintasopimusten noudattamista.

3.5 Ympäristöpalvelut

Ympäristöpalvelut

Vastuuhenkilö: maankäyttöjohtaja

Palvelusuunnitelma:

Perustehtäviä ovat maan hankinta, asuinalueiden kaavoitus, mittauspalvelut, rakennus- ja ympäristölupien myöntäminen, tonttien myynti ja maa-alueiden vuokraus sekä kaupungin maaomaisuuden hallinta.

Toiminta-ajatuksena on turvata edellytykset kestäväälle kehitykselle maanhankinnan ja kaavoituksen keinoin paikalliset olosuhteet huomioiden. Tavoitteena on, että Alavus tunnetaan vetovoimaisena asukkaitaan arvostavana kaupunkikeskuksena, jossa myös ympäristöarvot huomioidaan.

Palvelualueeseen kuuluvat palveluyksiköt/toiminnot:

Rakennusvalvonta, kaavoitus, kaupunkimittaus, ympäristönsuojelu, maaomaisuuden hallinta ja Pahajoen kunnostus -hanke

Toiminnan painopistealueet:

Keskustan kehittämishanke ja kaavoitus

Töysän järvien rantaosayleiskaavojen laadinta

Yleiskaavatyön käynnistäminen

Rakennus- ja huoneistorekisterin ylläpidon kehittäminen

Tonttimyynnin markkinoinnin tehostaminen

Paikkatietopalvelun kehittäminen TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	504	345	390	398	406
Myyntituotot	2	10	10	10	10
Maksutuotot	110	107	107	109	111
Tuet ja avustukset		4	4	4	4
Muut toimintatuotot	391	225	270	275	281
Valmistus omaan käyttöön	59	57	59	59	60
TOIMINTAKULUT	- 874	- 697	- 679	- 696	- 707
Henkilöstökulut	- 402	- 463	- 452	- 463	- 472
Palvelujen ostot	- 226	- 193	- 183	- 187	- 191
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 3	- 8	- 8	- 8	- 8
Avustukset	- 6	- 6	- 6	- 6	- 6
Muut toimintakulut	- 237	- 27	- 30	- 31	- 29
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 311	- 294	- 230	- 239	- 241

Strategian mukaiset tavoitteet:

Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Rakennuslupien sujuva käsittely	90% rakennusluvista käsitellään tavoitteen mukaisessa aikataulussa	Kahden kuukauden sisällä lainvoiman saavat rakennusluvut %
Erityyppisiä ja eri käyttötarkoitusta varten tontteja tarjolla riittävästi suhteessa kysyntään	Raakamaan hankinnalla ja kaavoituksella mahdollistetaan monipuolinen tonttivaranto	Myytävää tontteja kolmen vuoden varanto
Vesistöjen kunnostushankkeiden käynnistäminen ja toteutus	Vireillä olevien kunnostushankkeiden määrä	Kaksi vireillä / käynnissä olevaa hanketta vuosittain

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Ympäristölautakunnan kokouksia	8	8	8
Suoritteiden hinta			
Maakaupat, €/kpl	321	359	351
Asemakaavaluonnos, €/ha	1 139	1 936	1 749
Rakennusluvut, €/kpl	381	410	392
Suoritteiden määrä			
Maakaupat kpl	20	20	20
Asemakaavaluonnos ha	106	15	15
Rakennusluvut kpl	242	250	275

Riskit/Riskienhallinta:

Toimialueella riskinä nähdään kuntalaisten hakemien erilaisten lupien ja palveluiden väheneminen, joilla on suora vaikutus maksutuottokertymään. Riskinä on edelleen epävarma koronapandemian kehittyminen sekä Ukrainan sodan vaikutukset. Osaltaan rakennushankkeiden käynnistymiseen vaikuttavat myös kohonneet rakennuskustannukset sekä rahoituskorkojen nousu.

Mikäli rakentaminen vähenee tuntuvasti, ohjataan resursseja kiinteistöverotuottojen perusteena olevan rakennuskannan täydentämiseen ja ajantasaistamiseen.

4. Tuloslaskelmaosa

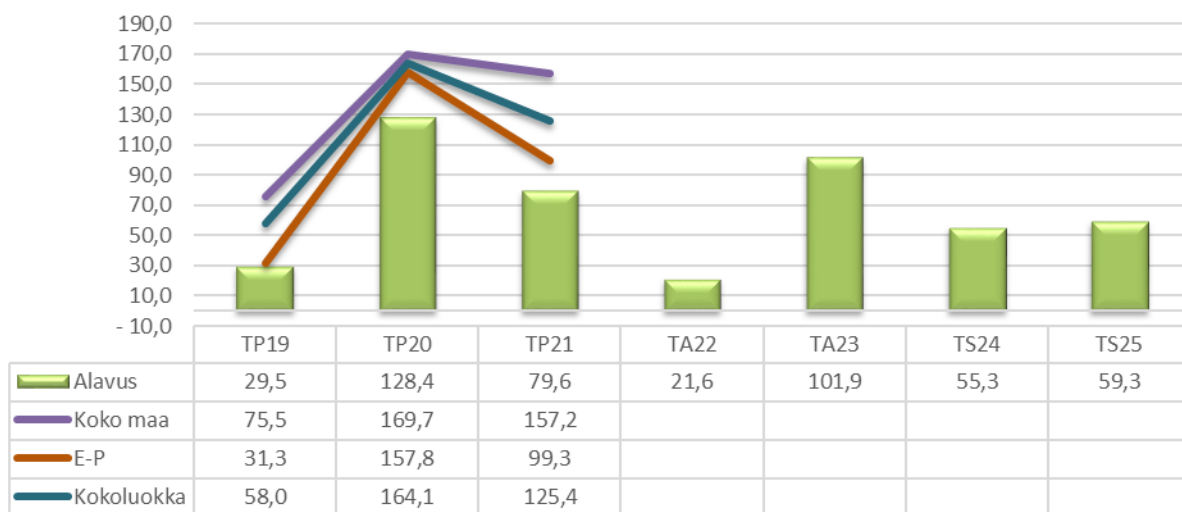
Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu palvelualuekohtaisissa käyttötalousosissa ja tulosbudjetissa. Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -kulut, satunnaiset erät sekä tilinpäätössiirrot.

Mainittujen erien sitovuuteen sovelletaan samoja perusteita kuin käyttötalousosan ja investointiosan tuloarvioissa ja määrärahoissa. Tuloarvioiden alittuminen ja määrärahojen ylittyminen on käsiteltävä talousarviomuutoksena valtuustossa.

TALOUS (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TA 23/22	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	19 614	15 382	13 952	-9,29 %	14 425	14 713
Myyntituotot	9 783	7 745	6 306	-18,58 %	6 512	6 642
Maksutuotot	1 070	744	786	5,61 %	801	817
Tuet ja avustukset	2 156	495	955	92,80 %	1 088	1 110
Muut toimintatuotot	6 606	6 397	5 906	-7,69 %	6 024	6 144
Valmistus omaan käyttöön	240	257	233	-9,52 %	233	237
TOIMINTAKULUT	- 96 546	- 95 800	- 42 606	-55,53 %	- 43 958	- 45 505
Henkilöstökulut	- 24 808	- 23 449	- 23 546	0,41 %	- 24 288	- 24 774
Palvelujen ostot	- 60 368	- 61 294	- 10 132	-83,47 %	- 10 492	- 11 412
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 4 614	- 4 658	- 4 522	-2,90 %	- 4 704	- 4 798
Avustukset	- 1 344	- 1 172	- 1 106	-5,66 %	- 1 134	- 1 156
Muut toimintakulut	- 5 413	- 5 227	- 3 300	-36,87 %	- 3 340	- 3 366
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 76 692	- 80 161	- 28 421	-64,55 %	- 29 300	- 30 555
Verotulot	36 841	37 401	21 220	-43,26 %	20 506	20 569
Valtionosuudet	42 181	44 964	12 390	-72,44 %	12 270	13 408
Rahoitustuotot ja -kulut	1 110	- 1 225	- 205	-83,27 %	- 577	- 327
Korkotuotot	289	274	444	62,04 %	431	411
Muut rahoitustuotot	1 360	581	554	-4,65 %	554	693
Korkokulut	- 430	- 423	- 1 177	178,25 %	- 1 536	- 1 405
Muut rahoituskulut	- 109	- 1 657	- 26	-98,43 %	- 26	- 26
VUOSIKATE	3 441	980	4 984	408,78 %	2 899	3 095
Poistot ja arvonalentumiset	- 4 321	- 4 535	- 4 890	7,83 %	- 5 240	- 5 215
Suunnitelman mukaiset poistot	- 4 321	- 4 535	- 4 890	7,83 %	- 5 240	- 5 215
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät			- 780			
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut			- 780			
TILIKAUDEN TULOS	- 881	- 3 555	- 686	-80,72 %	- 2 341	- 2 120
Varausten ja rahastojen muutokset						
Poistoeron muutos						
Varausten muutos						
Rahastojen muutos						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	- 881	- 3 555	- 686	-80,72 %	- 2 341	- 2 120

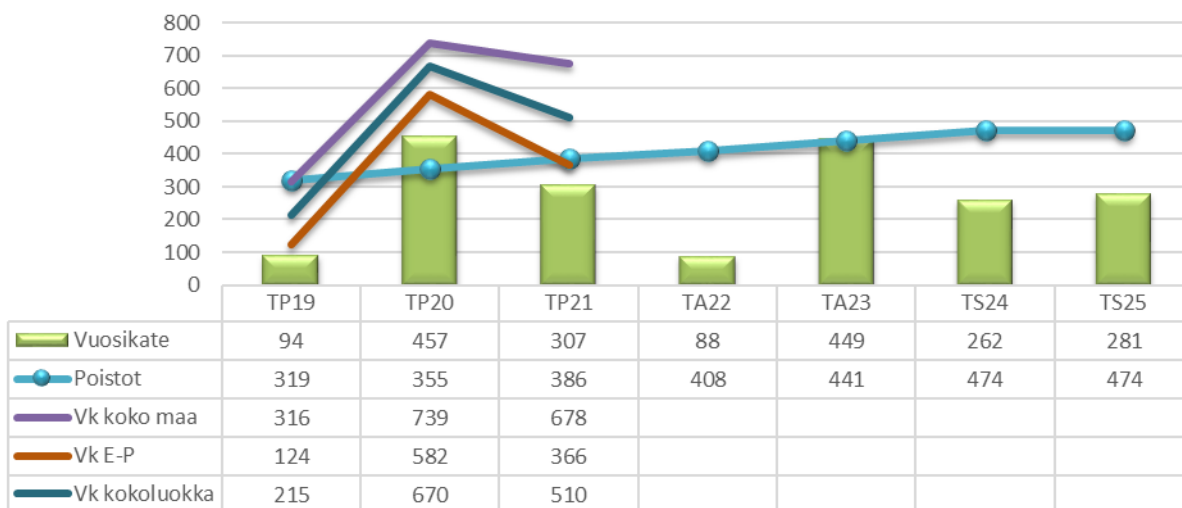
TULOSLASKEMAN TUNNUSLUVUT	TP 2021	TA 2022	TA 2023		TS 2024	TS 2025
Toimintatulot / Toimintamenot, %	20,3	16,2	32,7		33,0	32,5
Vuosikate / Poistot, %	79,6	21,6	101,9		55,3	59,3
Vuosikate, euroa asukasta kohti	307	88	449		262	281
Kertynyt yli-/ alijäämä, euroa/asukas	1 699	1 391	1332		1126	938
Lainat, euroa asukasta kohti	4 689	5 277	5938		5983	6046
Asukasluku	11 197	11 120	11 100		11050	11000

Vuosikate, prosenttia poistoista

Tunnusluvun ollessa 100 % voidaan tulo-rahoituksen katsoa olevan riittävä tuloslaskelman kannalta. Tämä kuitenkin pätee vain silloin kun poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vuosikatteen riittävyys tuloslaskelmassa, €/as.

Vuosikate riittää kattamaan poistot talousarviovuonna, mutta ei taloussuunnitelma vuosina.

5. Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot. Investointimenona budjetoidaan pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot sekä toimialasijoitukset osakkeiden – ja osuuksien hankintamenoihin. Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankeryhmille. Hankkeet ja hankeryhmät on ryhmitelty toimielimittäin.

INVESTOINNIT (1000 €)		TA 2 023	TS 2 024	TS 2 025	TS 2 026	Kustannus- arvio
KAUPUNGINHALLITUS						
Kiinteistöt/maaomaisuus	Tulot	100	100	100	100	
sis.TK:n tontti 58	Menot	-228	-100	-100	-100	
Kt Linja-autoas.tontti49+liitt21	Netto	-128	0	0	0	
	Poistot	0	0	0	0	
Irtaimisto	Tulot	0	0	0	0	
ICT ohjelmistohankinnat	Menot	-50	-50	-50	-50	
	Netto	-50	-50	-50	-50	
Tasapoisto 3 vuotta, 33,3 %	Poistot	0	-17	-33	-50	
Arvopaperit	Tulot	1 947	0	0	0	
Kuusote ky.osuus 1094, Kt linja-autoas.853	Menot	-323	-100	-100	-100	
Kt Linja-autoasema 300, Teoll.puisto 23	Netto	1 624	-100	-100	-100	
Ei poistoja	Poistot	0	0	0	0	
Kiinteistöt	Tulot	0	0	0	0	
TK Alavus , TA Töysä	Menot	-2 800	0	0	0	
	Netto	-2 800	0	0	0	
Tasapoisto 20 vuotta, 5 % (2/3=>7,5%)	Poistot	0	-210	-210	-210	
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ	Tulot	2 047	100	100	100	
	Menot	-3 401	-250	-250	-250	
	Netto	-1 354	-150	-150	-150	
	Poistot	0	-227	-243	-260	
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
Perusopetus/kalustohankinnat	Tulot	0	0	0	0	
purunpoistokone(Kirkkom) 10,SmartCube 15	Menot	-35	-15	-15	-15	
pulpetit,ruokalan tuolit 10	Netto	-35	-15	-15	-15	
Tasapoisto 3 vuotta, 33,3 %	Poistot	0	-12	-17	-22	
Varhaiskasvatus/kalustohankinnat	Tulot	0	0	0	0	
Abilita ohjelmisto	Menot	-23	0	0	0	
	Netto	-23	0	0	0	
Tasapoisto 3 vuotta, 33,3 %	Poistot	0	-8	-8	-8	
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	-58	-15	-15	-15	
	Netto	-58	-15	-15	-15	
	Poistot	0	-19	-24	-29	

INVESTOINNIT (1000 €)		TA 2 023	TS 2 024	TS 2 025	TS 2 026	Kustannus- arvio
ELINVOIMALAUTAKUNTA						
Kalustohankinnat	Tulot	0	0	0	0	
Opasteet 40, tapahtumavaunu 20	Menot	-60	0	0	0	
	Netto	-60	0	0	0	
Tasapoisto 5 vuotta, 20 %	Poistot	0	-12	-12	-12	
Liikuntakalusto	Tulot	0	0	0	0	
kuntosalilaitteet 20	Menot	-20	0	0	0	
	Netto	-20	0	0	0	
Tasapoisto 3 vuotta, 33,3 %	Poistot	0	-7	-7	-7	
ELINVOIMALAUTAKUNTA YHTEENSÄ	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	-80	0	0	0	
	Netto	-80	0	0	0	
	Poistot	0	-19	-19	-19	
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Talonrakennus	Tulot	0	0	0	0	
peruskorjauksia	Menot	-300	-200	-200	-200	
	Netto	-300	-200	-200	-200	
Tasapoisto 20 vuotta, 5 % (2/3=>7,5%)	Poistot	0	-23	-38	-53	
Kaupunkikehittäminen	Tulot	0	0	0	0	
suunnittelu,kaavoitus	Menot	-70		0	0	
	Netto	-70	0	0	0	
Tasapoisto 10 vuotta, 10 %	Poistot	0	-7	-7	-7	
Sotekeskus	Tulot	0	0	0	0	
suunnitteluvaihe	Menot	-90		0	0	
	Netto	-90	0	0	0	
Tasapoisto 10 vuotta, 10 %	Poistot	0	0	0	0	
Aseman päiväkot	Tulot	0	0	0	0	
suunnittelu	Menot	-50	-1 500	-1 200	0	Kustannusarvio
	Netto	-50	-1 500	-1 200	0	2 750
Tasapoisto 20 vuotta, 5 %	Poistot	0	-3	-78	-138	
Aseman kentän huoltorakennus	Tulot	66	0	0	0	
	Menot	-300	0	0	0	
	Netto	-234	0	0	0	
Tasapoisto 20 vuotta, 5 %	Poistot	0	-12	-12	-12	
Tervanallen laajennus	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	-2 000	0	0	0	Kustannusarvio
	Netto	-2 000	0	0	0	2 750
Tasapoisto 20 vuotta, 5 %	Poistot	0	-100	-100	-100	
Tervashovi	Tulot	0				
asuntolaosan laajennus/peruskorjaus	Menot	-500				
	Netto	-500				
Tasapoisto 20 vuotta, 5 % (2/3=>7,5%)	Poistot		-38	-38	-38	

INVESTOINNIT (1000 €)		TA 2 023	TS 2 024	TS 2 025	TS 2 026	Kustannus- arvio
Kunto-Lutra/peruskorjaus	Tulot	420	0	0	0	
	Menot	-4 200	0	0	0	Kustannusarvio
	Netto	-3 780	0	0	0	7 540
Tasapoisto 20 vuotta, 5 % (2/3=>7,5%)	Poistot	0	-142	-284	-284	
Kunto-Lutra/monitoimisali	Tulot	0	0	150	150	
	Menot	0	0	-750	-750	Kustannusarvio
	Netto	0	0	-600	-600	1 500
Tasapoisto 20 vuotta, 5 %	Poistot	0	0	0	-30	
Liikenneväylät	Tulot	0	0	0	0	
sis. myös Toppila aloitus 200, Töysän kesk	Menot	-1 350	-900	-750	-750	
250 ja keskustan 1 ympyrä 150	Netto	-1 350	-900	-750	-750	
Tasapoisto 15 vuotta, 7 %	Poistot	0	-90	-150	-200	
Yksityisteiden peruskunnostukset	Tulot	45	45	45	45	
	Menot	-65	-65	-65	-65	
	Netto	-20	-20	-20	-20	
Tasapoisto 15 vuotta, 7 %	Poistot	0	-1	-3	-4	
Ryhmityskaista KT66	Tulot	0	0	0	0	
Aholahdentie	Menot	0	0	-250	0	
	Netto	0	0	-250	0	
Tasapoisto 15 vuotta, 7 %	Poistot	0	0	0	-17	
Vesihuoltolaitos	Tulot	0	0	0	0	
sis. myös keskustan palvelukorttelin vaati	Menot	-550	-330	-330	-330	
saneeraustarpeet	Netto	-550	-330	-330	-330	
Tasapoisto 30 vuotta, 3 %	Poistot	0	-18	-29	-40	
Haja-alueen viemäreitä	Tulot	0	0	0	0	
kartoitukset	Menot	-100	-100	-100	0	
	Netto	-100	-100	-100	0	
Tasapoisto 30 vuotta, 3 %	Poistot	0	-3	-7	-10	
Vesilaitos/kalusto	Tulot	0	0	0	0	
imupainelaitteisto	Menot	-258	0	0	0	
(siirtyy vuodelta 2022)	Netto	-258	0	0	0	
Tasapoisto 5 vuotta, 20 %	Poistot	0	-52	-52	-52	
Toppilan alueen jäteveden paineviemäri	Tulot	0	0	0	0	
varauma	Menot	-300	0	0	0	
	Netto	-300	0	0	0	
Tasapoisto 30 vuotta, 3 %	Poistot	0	-10	-10	-10	
Jätevedenpuhdistamon piha	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	-150	0	0	0	
	Netto	-150	0	0	0	
Tasapoisto 15 vuotta, 7 %	Poistot	0	-11	-11	-11	

INVESTOINNIT (1000 €)		TA 2 023	TS 2 024	TS 2 025	TS 2 026	Kustannus- arvio
Konehankinnat	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	-50	-50	-50	-50	
	Netto	-50	-50	-50	-50	
Tasapoisto 5 vuotta, 20 %	Poistot	0	-10	-20	-30	
Iivarin urheilukenttä	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	-25	0	0	0	
	Netto	-25	0	0	0	
Tasapoisto 15 vuotta, 10 %	Poistot	0	-2	-2	-2	
Kiinteistöjen pihojen kunnostuksia	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	-50	-50	-50	-50	
	Netto	-50	-50	-50	-50	
Tasapoisto 15 vuotta, 7 % (1/3=>20%)	Poistot	0	-10	-20	-30	
Viherrakentaminen	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	-35	-35	-35	-35	
	Netto	-35	-35	-35	-35	
Tasapoisto 15 vuotta, 7 %	Poistot	0	-2	-5	-7	
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ	Tulot	531	45	195	195	
	Menot	-10 443	-3 230	-3 780	-2 230	
	Netto	-9 912	-3 185	-3 585	-2 035	
	Poistot	0	-494	-824	-1 033	
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA						
Pahajoen kunnostushanke	Tulot	208	0	0	0	
	Menot	-320	0	0	0	
	Netto	-112	0	0	0	
Tasapoisto 10 vuotta, 10 %	Poistot	0	-11	-11	-11	
Kalustohankinnat	Tulot	0	0	0	0	
Takymetri	Menot	-25	0	0	0	
	Netto	-25	0	0	0	
Tasapoisto 5 vuotta, 20 %	Poistot	0	-5	-5	-5	
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	Tulot	208	0	0	0	
	Menot	-345	0	0	0	
	Netto	-137	0	0	0	
	Poistot	0	-16	-16	-16	
ALAVUDEN KAUPUNKI YHTEENSÄ						
Rahoitusosuudet		739	45	195	195	
	Myynnit	2 047	100	100	100	
	Tulot	2 786	145	295	295	
	Menot	-14 327	-3 495	-4 045	-2 495	
	Netto	-11 541	-3 350	-3 750	-2 200	
	Poistot	0	-775	-1 126	-1 357	

5.1 Investointiosan perustelut

Kaupunginhallitus

Maaomaisuus

Maan oston tarkoitettu määräraha on 100 000 €, lisäksi tähän on huomioitu Kuusioikuntien sosiaali- ja terveystyöntekijöiden purkamissopimuksen mukaan Alavuden kaupungille siirtyvä Alavuden terveyskeskuksen tontti 58 000 t€ sekä Linja-autoaseman tontti ja liittymät 70 000 €. Tulot 100 000 € saadaan tonttien sekä metsän myynnistä.

Irtaimisto/ict-hankinnat

Ohjelmistojen lisäosioita ja ohjelmien muutoksia uudempiin versioihin 50 000 €.

Arvopaperit

Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöille maksettavat rahastoitavat pääomavastikkeet 23 000 € ja Kt Oy Linja-autoaseman osakkeiden hankinta 300 000 €. Tulona on huomioitu Kuusioikuntien sosiaali- ja terveystyöntekijöiden purkamissopimuksen mukaisesti kuntayhtymäosuuden poistuminen taseesta 1 094 000 € sekä Kt Oy Alavuden Linja-autoaseman osakkeiden poistuminen taseesta.

Kiinteistöt

Kuusioikuntien sosiaali- ja terveystyöntekijöiden purkautumissopimuksen mukaan Alavuden kaupungille siirtyvät rakennukset; Alavuden terveyskeskus ja Töysän terveysasema 2 800 000 €.

Sivistyslautakunta

Irtaimisto

Kalustohankintoja perusopetukseen 35 000 €; Kirkkomännikkö purunpoistokone (10 000 €), Alavuden yläkoulu SmartCube (15 000 €) sekä pulpetteja ja ruokalan tuoleja (10 000 €).

Abilita ohjelmiston uusi versio varhaiskasvatuksen käyttöön 23 000 €.

Elinvoimalautakunta

Irtaimisto

Kuntosalilaitteita Kunto-Lutraan 20 000 €, saapumis/tervetuloa opasteet Alavudelle 40 000 € ja tapahtumavaunu 20 000 €

Tekninen lautakunta

Talonrakennus

Esitetty määräraha on tarkoitettu käytettäväksi kaupungin rakennuskiinteistöjen pikaista toimenpidettä vaativiin peruskorjauksiin talousarviovuonna. Tällä hetkellä suurimmat tiedossa olevat kohteet ovat Tuomarilan käyttövesiputkien uusinta ja Tuurin vanhimman koulurakennuksen vesikatteen maalataaminen.

Tavoitteena on saada nopeasti hoidettua talousarviovuoden aikana esille tulevat korjaustarpeet ja siten pitää rakennusten käyttöaste hyvänä. Siksi koko määrärahaa ei ole sidottu.

Erillisillä määrärahoilla toteutetaan mm. Kunto-Lutran peruskorjauksen ja Päiväkotitervanlaanin laajennuksen loppuunviennit. Aseman kentälle tulevan huoltorakennuksen rakentaminen siirtyi vuodelta 2022. Tervashovin asuntolaosan peruskorjaukseen ja laajennusosaan on myös varauduttu. Aseman päiväkodin suunnittelua aloitellaan.

Liikenneväylät

Peruskorjausvuorossa ovat Teollisuustie, Maanmittarinkuja, Pukkirinne, Senioritie. Töysän keskustien ja Niemenkyläntien kaava-alueen teiden kunnostus.

Hulevesiverkkoa rakennetaan ja Alavuden asemalla ja Tuurissa.

Päällystetään Eilanraitti, Tervasmäentie, Asemantien alkupään pinnoitus. Tievalaistusta uusitaan.

Toppilan teollisuusalueen katujen ja kunnallistekniikan suunnitteluun ja töiden käynnistämiseen on varattu aloitusraha samoin kuin keskustan yhteen liikenneympyrään.

Yksityistiet

Talousarviovuonna 2023-2024 haetaan avustusta kahteen kohteeseen: Vanhantehtaan tien sillan kannen ja Osmantien rummun uusimisiin.

Viherrakentaminen

Viheralueiden ja puistojen rakentamiseen käytössä oleva määräraha käytetään lähinnä leikkipuistojen saneerauksiin.

Iivarin urheilukentän kunnostus siirtyi vuodelta 2022.

Vesihuolto

Vesi- ja viemärijohtojen saneerauksia jatketaan saneeraussuunnitelmien mukaisesti eri puolilla verkostoa.

Varaudutaan keskustan palvelukorttelin alueen vesi- ja viemärijohtojen siirtämiseen ja saneeraukseen.

Uusien vesi- ja viemärijohtojen rakentamiseen on varauduttu sen mukaan, miten uusia katuja rakennetaan tai peruskorjataan sekä uusia liittymiä tarvitaan. Vesihuollon kaukovalvonta-automaatiojärjestelmää uusitaan suunnitelmien mukaisesti.

Kartoitetaan haja-alueiden viemäriverkoston laajentamista sekä tehdään tarpeen mukaan selvityksiä ja suunnitelmia. Varaudutaan paineviemärien rakentamiseen Toppilan alueelta. Jätevedenpuhdistamon piha-alueen rakentamista jatketaan sekä tehdään tarvittavat asfaltoinnit ja aitarakenteet.

Vesihuolto/kalusto

Vuodelle 2022 budjetoidun imupainelaitteiston toimitus siirtyy vuodelle 2023.

Ympäristölautakunta

Pahajoki hyväksi -hankkeessa ei vuodelle 2022 suunniteltuja toimia päästy toteuttamaan suunnitelmien mukaisesti. Ely-keskus on myöntänyt hankkeelle jatkoaikaa 30.11.2023 saakka, myönnettyä tukea jäljellä reilut 200 000 €.

6. Rahoitusosa

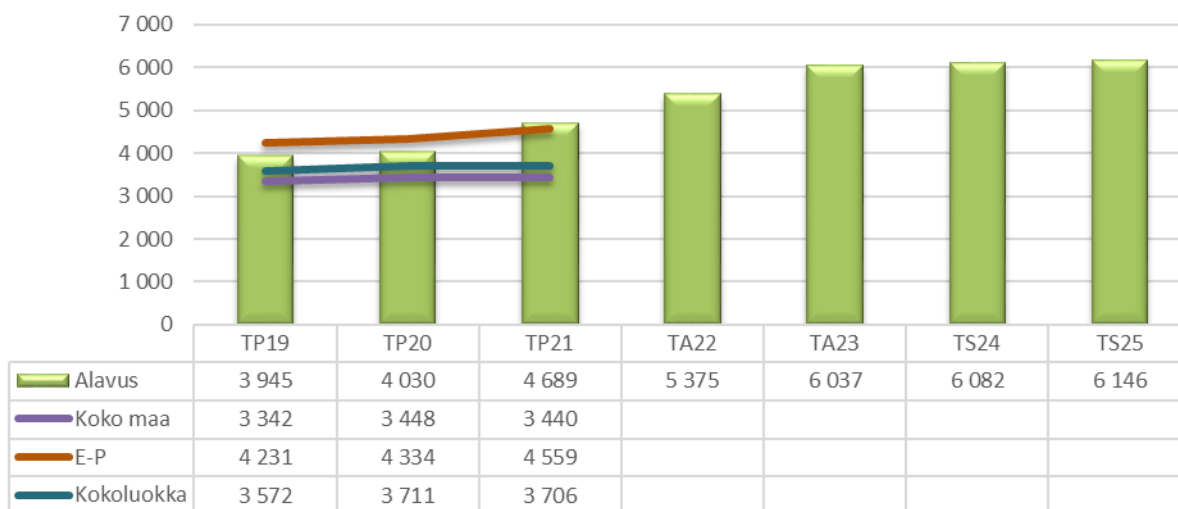
Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat vähennyslaskukaavan muodossa. Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulo-rahoituksen määrän, joka on varainhoitovuonna käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen. Toiminnan rahavirtaan ei sisälly budjetoitavia tuloarvioita ja määrärahoja, vaan kaikki rahavirtaan sisältyvät erät ovat siirtoja tuloslaskelmaosasta.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta. Mainitut erät siirtyvät talousarvion investointiosasta eikä niihin rahoitusosassa enää osoiteta määrärahaa tai tuloarviota.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Nämä rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia eriteltynä.

RAHOITUSOSA (1000 €)	TP 2021	TA+LTA 2022	TA 2023	TA 23/22 muutos %	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	3 440	980	4 984	408,6	2 899	3 095
Satunnaiset erät	0	0	-780	0,0	0	0
Tulo-rahoituksen korjauserät	-143	-140	-150	7,1	-240	-242
Toiminnan rahavirta	3297	840	4 054	382,6	2659	2 853
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-5 949	-11 145	-14 327	28,6	-3 495	-4 045
Rahoitusosuudet investointimenoi	402	927	739	-20,3	45	195
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	858	340	2 197	546,2	340	342
Investointien rahavirta	-4 689	-9 878	-11 391	15,3	-3 110	-3 508
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 392	-9 038	-7 337	-18,8	-451	-655
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-563	-100	-100	0,0	-5	-5
Antolainasaamisten vähennykset	877	200	230	15,0	230	230
Antolainauksen muutokset	314	100	130	30,0	225	225
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000	10 700	12 500	16,8	6 000	6 200
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 165	-4 805	-5 258	9,4	-5 808	-5 800
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000	1 370				
Lainakannan muutokset	6 835	7 265	7 242	-0,3	192	400
Oman pääoman muutokset	-2 586					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-837	0				
Rahoituksen rahavirta	3 726	7 365	7 372	0,1	417	625
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 334	-1 673	35	-102,1	-34	-30
Rahan käyttö, 1000 €	-108 061	-111 850	-62 291	-44,3	-53 266	-55 355
Rahan käyttö, muutos-%		3,5	-44,3		-14,5	3,9

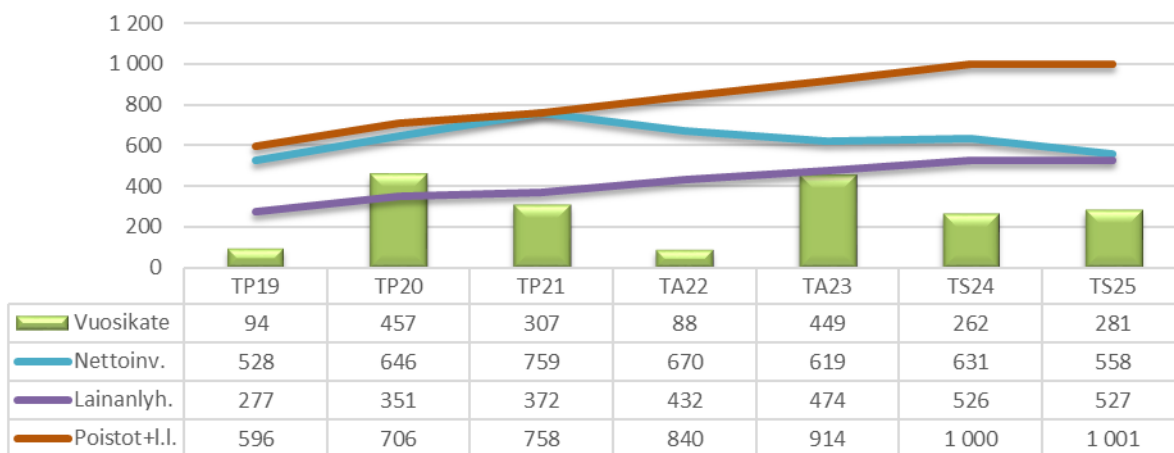
Lainakanta 31.12., euroa asukasta kohti

Lainakannan nousu aiheutuu sekä alijäämäisestä tuloksesta että vuosikatteen riittämättömyydestä kattamaan investointeja. Alavuden lainakanta kasvaa edelleen talousarviovuonna ylittäen vuoden 2021 koko maan, kokoluokansa sekä E-P:n keskiarvot.

Vuosikatteen riittävyys rahoituslaskelmassa, €/as.

Nettoinvestoinnit = investointien omahankintamenojen 5 vuoden liukuva keskiarvo

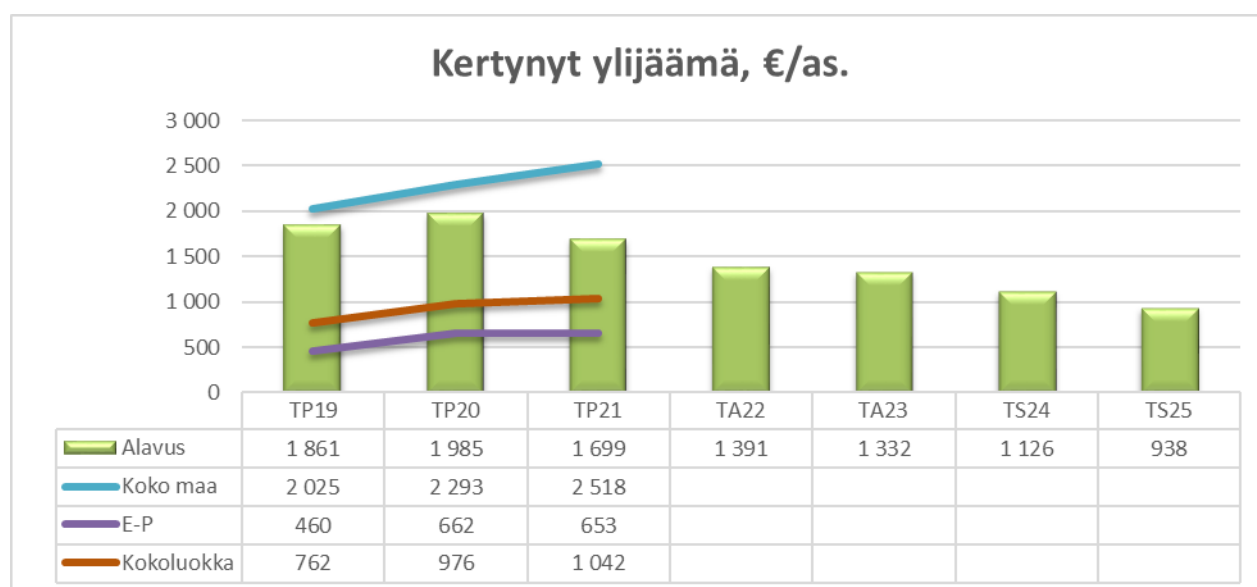

Edellä olevasta tarkastelusta nähdään vuosikatteen ja nettoinvestointien välisen suhteen epätasapainon. Nettoinvestointien taso muodostuu selkeästi vuosikatetta korkeammaksi. Vuosikate kattaa nettoinvestoinneista talousarviovuonna 72,5%. Vuosikate riittää kattamaan lainanlyhennykset talousarviovuonna, mutta ei kuluvaan vuonna eikä suunnitelmavuosina.

7. Toimenpideohjelma

Taloussuunnitelma (talousarviovuosi ja suunnitelmavuodet) on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Alavuden kaupungin taseessa on 31.12.2021 ylijäämää 19,0 milj.€. Tämän vuoksi Alavuden kaupunki ei ole velvollinen laatimaan kuntalain mukaista toimenpideohjelmaa.

Taloussuunnitelma vuosille 2023-2025 on kuitenkin yhteen laskien alijäämäinen. Kertyneiden ylijäämien varaan ei voida jatkossa taloutta perustaa, vaan käyttötalouden vinoumaa on pyrittävä korjaamaan pitkäjänteisesti. Vuoden 2022 talousarvion ja -suunnitelman yhteydessä on linjattu, että kaupunki lähtee toteuttamaan kouluverkon sopeuttamista vähitellen. Vuoteen 2027 mennessä alakouluikäisten määrä vähenee n. 8 koululuokallisella lapsia. Tämä ei voi olla vaikuttamatta palvelurakenteeseen eri vaiheissa, ja toteutusratkaisujen etsiminen tulee jatkumaan myös suunnitelmakaudella.

8. Kaupungin konserniin kuuluvat tytäryhtiöt

Alavuden Lämpö Oy

Yhtiön toiminta-ajatus:

Kaukolämmön tuotanto ja jakelu asiakkaille kilpailukykyisesti liiketalouden periaatteiden mukaisesti.

Toiminnan painopistealueet:

Laitosten optimaalinen käyttö ja edulliset polttoainehankinnat sekä lämmönjakelun hoitaminen kuluttajien tarpeiden mukaisesti.

TALOUS (1 000 €)	TP 21	TA 22	TA 23	TS 24	TS 25
Liikevaihto	3183	2987	3470	3500	3500
Tulos (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	-2	24	30	50	50
Lainamäärä	7405	7104	6803	6502	6201

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Lähes kaikki lämmöntuotanto tapahtuu paikallisia polttoaineita hyväksi käyttäen.	Kattiloiden toimivuus ja huollot sekä laadukkaat polttoaineet	Kotimaisten polttoaineiden käyttöaste
Kattila- ja verkostohäviöt saadaan pidettyä alhaisena	Kattilat pidetään puhtaana, jolloin palaminen tapahtuu pienin päästöin. Mahdolliset verkoston vuodot selvitetään pikaisesti.	Uusi mittari Uusi mittari
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Häiriötön lämmöntoimitus kilpailukykyiseen hintaan	Huollon oikea-aikaisuus ja toimivat varajärjestelmät	Asiakas ei huomaa toimintahäiriöitä. Lämmön hinta on alle vastaavien laitosten keskiarvon.

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Asiakasmäärä kpl	342	345	355
Suoritteiden hinta			
Lämmön verollinen kuluttajahinta €/MWh	63,4	63,49	66,58
Suoritteiden määrä			
Lämmön tuotanto MWh	58 682	55 810	58 010
Lämmön myynti MWh	50 474	47 500	50 450
Verkostohäviö %	14	16	16

Riskit/Riskienhallinta:

Valtionhallinnon ennakoimattomat ja vaihtelevat päätökset.

Alavuden Vuokra-asunnot Oy

Yhtiön toiminta-ajatus:

Luomme parempaa vuokra-asumista jokaiseen elämänvaiheeseen kiinnittämällä huomiota asukastyytyväisyyteen, asumisviihtyvyyteen, turvalliseen ja kohtuuhintaiseen asumiseen.

Toiminnan painopistealueet:

Yhtiön toimintaa linjaa Alavuden Vuokra-asunnot Oy:n hallituksen 6.10.2020 hyväksymä strategia vuosille 2021-2028. Strategian painopistealueet ovat:

Toimimme asiakaslähtöisesti.

Vuokra-asuntokannan kehittäminen.

Näkyvyyden ja tunnettavuuden lisääminen.

Uudistumme rohkeasti.

Hyvinvoiva yhtiö - talous kunnossa.

Yhdessä tekevä ja hyvinvoiva henkilöstö.

TALOUS (1 000 €)	TP 21	TA 22	TA 23	TS 24	TS 25
Liikevaihto	3320	3340	3405	3405	3405
Tulos (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	4	0	0	0	0
Lainamäärä	12429	11265	10 200	9 200	8 200

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Kilpailukykyinen vuokra-asuntokanta.	Asuntokantaa kehitetään ja kunnostetaan suunnitelmallisesti kysyntää vastaavaksi ylläpito- ja korjaustoiminnalla. Vuokrataso on kohtuullinen alueen tulotasoon.	Vuoden keskimääräinen käyttöaste on 95 %.
Näkyvyyden ja tunnettavuuden lisääminen.	Näkyvyyden lisääminen verkossa.	Suunnitelmallinen viestintä verkossa.
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Asukkaiden asumistyytyväisyyden edistäminen.	Asukastyytyväisyyskysely	Kyselyn palautteeseen reagoiminen.

Digitaalisten palvelujen käyttöönotto helpottamaan asukkaiden asiointia.	Tampuuri toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönoton laajentaminen asukassivuihin ja asukkaan sisäänmuuttotarkastukseen.	Sähköisen asioinnin laajentaminen.
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Yhdessä tekevä ja hyvinvoiva henkilöstö.	Valmius muuttaa omia työskentelytapoja ja hyödyntää uutta teknologiaa. Liiketoimintaa tukevan osaamisen kehittäminen.	Asiantuntijuuden ja osaamisen vahvistaminen.

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Keskeisiä lukuja			
Vuokra-asuntojen määrä	570	570	570
Asuntojen käyttöaste	94	94	95

Riskit/Riskienhallinta:

Asuntojen vuokrauksen merkittävimmät riskit liittyvät kysynnän muutoksista johtuvaan käyttöasteen laskuun. Asuntojen käyttöastetta ja hakijoiden määrää seurataan kuukausittain. Asuntojen vuokrattavuutta varmistetaan ylläpitämällä asuntojen ja kiinteistöjen laatua.

Taloudellinen riski on kustannusten nousu. Sen uhkia ovat energiakustannusten sekä rakentamisen ja kiinteistöjen ylläpidon hintojen nousu. Kustannuskehitystä seurataan säännöllisesti.

Merkittävimmät kiinteistöihin liittyvät riskit ovat tulipalo- sekä vesivahinkoriskejä. Yhtiö on varautunut näihin riskeihin vakuutuksilla.

A-Pesu Oy

Yhtiön toiminta-ajatus:

Yhtiö on yhteiskuntavastuuta kantava yritys, joka harjoittaa yleishyödyllistä liiketoimintaa edistään osatyökykyisten ja pitkäaikaistyöttömien sijoittumista koulutukseen ja työelämään.

Yhtiön toimialaan kuuluvat tekstiilien huolto- ja kierrätyspalvelut, hoiva- ja hoitoalan palvelut, puutarha-ala, kiinteistöhuolto- ja siivouspalvelut, pienkoneiden korjaus- ja huoltopalvelut, kuljetuspalvelut sekä kaikki muu laillinen liiketoiminta.

Toiminnan painopistealueet:

Pesulapalveluiden tuottaminen, osatyökykyisten työllistäminen, työllisyyden hoito. Kuntakokeilun verkostotyöhön osallistuminen. Textuuri -hankkeen tehokas käynnistyminen.

TALOUS (1 000 €)	TP 21	TA 22	TA 23	TS 24	TS 25
Liikevaihto / Tuotot	863	882	1 283	1283	1283
Tulos (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	69	32	31	31	31
Lainamäärä	0	0	0	0	0

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Nopea, tehokas tuontato.	Toimintoja ja prosessia ohjataan, mitataan ja kehitetään. Osaamisen käyttö työtehtävissä. Työnjohto tiedottaa huoltoa koneiden korjaustarpeista. Henkilökunta huolehtii työympäristön siisteydestä ja siistijä henkilökunnan- ja toimistotiloista.	Toimitus noudattaa sopimusta 1-2 arkipäivää. Oma huolto toiminnassa. Vuosihuollot toteutettu. Tapaturmia ei ole.
Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Kykyjen mukainen työtehtävä	Työvalmennuksen yhteydessä suunnitelma sijoituksesta Työnjohdon tuki käytettävissä Perekäytös; yhtiön oma henkilöstöopas kaikille työntekijöillä	Vammasta tai haitasta johtuva työstä poissaolo enintään 5 työpäivää/vuosi/työntekijä

Työkokeilun/työhön tutustumisen mahdollisuus. Tarjotaan työpaikkoja.	Toimintoja kehitetään ja pyritään luomaan uusia työpaikkoja. Tarjotaan työvalmennus- ja ohjauspalvelua. Verkostotyö tehokasta. Työpaikka - ja tehtäväkoordinaattorin työn tunnetuksi tekeminen.	Työllistettyjen määrä on suurempi kuin vakituisten työsuhteiden määrä. Toimintavuoden työllistettyjen määrä talousarvion mukainen.
Osaava asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Henkilöstö on ammattitaitoinen ja motivoitunut	Verkostotyö koulutusta järjestävien tahojen kanssa. Työvalmennus, työnjohdon ohjaus ja opetus. Työnkierto käytössä.	80 % vakituista henkilöstöstä ammattitutkinto, osatutkinto tai perusosaaminen Mahdollistetaan oppisopimuksella kouluttautuminen
Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Asiakastyytyväisyys kaikissa yhtiön toiminnoissa	Työnjohdon laadun tarkkailu (siisteys, hygienia, pakkaukset). Toimitukset sopimuksen mukaisesti(kuljetuksen aikataulutus, oikeat tuotteet ja asiakaspalvelu).Säilytetään luottamus hyvillä henkilökontakteilla. Toimitaan sopimuksen mukaan. Asiakaspalvelutilanteissa toimitaan vastataan asiakkaan tarpeisiin esim. tuoteneuvonta. Kilpailukykyinen hinnoittelut, tiivis verkostotyö.	Reklamaatiot/huomautukset max. 1 kpl/yksikkö Sopimukset kirjallisena, ei irtisanottuja sopimuksia. Työllisyyden toimintaan sopimus.
Taloudellinen ja toimiva yhteiskunta vastuuta kantava yritys.	Talouden tarkka seuranta (osavuositarkastukset, maksatukset, mittarit). Laskutus tehty ajallaan ja viipymättä. Laskutusasiakkaina vain suurimmat vakituiset palvelun ostajat, yksityiset maksu luovutettaessa esim. puhdas pyykki. Mahdollisten investointien suunnittelu/käyttö.	Tilinpäätös positiivinen, vähintään talousarvion mukainen. kassavaranto on riittävä, maksut ei myöhässä. Ei ulkopuolisia lainoja, osakepääoma vähintään sijoitettu määrä.

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Suoritteiden määrä			
Tukityöllistettyjen määrä	19	13	20
Palvelukuukausien määrä	40	30	60
Ohjaus ja valmennukseen osallistuvien määrä/kk			25
Ohjaus ja valmennuspalvelun kuukausien määrä/vuosi			300
Työllistyneet (avoimille markkinoille)			12
Koulutukseen ohjautuneiden määrä			5
Opinnollistaminen (osaamistodistuksen saaneet)			5
Kilomäärä	217	216	216

Riskit/Riskienhallinta:**AVAINHENKILÖN SAIRASTUMINEN, PITKÄ POISSAOLO:**

Varaudutaan varahenkilöjärjestelmän suunnitella. Viestintä ja tiedottaminen ajantasasta. Tiedostetaan/ollaan tutustuttu myös "työkaverin" työtehtäviin.

ASIAKKAAN/VALMENNETTAVAN VÄKIVALTAINEN TAI UHKAAVA KÄYTÖS:

Selvitetään taustatiedot uudesta henkilöstä. Mikäli tiedossa uhkaavan käytöksen mahdollisuus, niin henkilöä ei tavata yksin. Tilajärjestelyissä- ja ohjeistuksissa huomioitu turvallisuus.

Laadittu ajantasainen turvallisuusohje on kaikkien tiedossa, saatavilla ja käytössä.

TARTUNTATAUDIT:

Ympäristön siisteys, puhtaus ja järjestys ovat osa turvallisuutta. Työskentelemään tuleville opastetaan ja perustellaan suojavälineiden käyttö, mm. luistamattomat kengät, kumiset suojakäsineet, suojaessut ja korvatulpat tai kuulosuojaimet, sekä myös mikrobien merkitys ja niiltä suojautuminen. Tarvittaessa työaikajärjestelyjen käyttön otto. Asiakkaille toimitettu ohjeistus, miten likainen pyykki toimitetaan pesulaan.

TULIPALO: Turvallisuusohjeet ajantasalla, ohjeiden mukaan ja tilannetta harjoitellaan 1 x vuodessa.

Alavuden Kehitys Oy

Yhtiön toiminta-ajatus:

Alavuden Kehitys Oy kehittää ja monipuolistaa Alavuden kaupungin elinkeinoelämää läheisessä yhteistyössä alavutelaisten yritysten ja kaupungin kanssa sekä tarjoaa palvelut alavutelaisten yrittäjille ja Alavudelle yritystoimintaa suunnitteleville. Yhtiö tuottaa kaupunkimarkkinointiin liittyviä palveluja Alavuden kaupungille.

Alueen elinvoiman lisäämiseksi yhtiö toteuttaa paikallisia ja seudullisia kehittämishankkeita.

Toiminnan painopistealueet:

Yhtiön toimintaa linjaavat keväällä 2020 hyväksytty elinvoimaohjelma ja marraskuussa 2020 hyväksytty kaupunkistrategian päivitys. Yrityksille tuotettavien palveluiden lisäksi yhtiö toteuttaa toimenpiteitä, joilla edistetään osaavan työvoiman saatavuutta, lisätään alueen kiinnostavuutta työ- ja asuinpaikkana, yrityksen sijaintipaikkana sekä matkailukohteena.

Hyödynnämme ketterän ja tavoitteellisen verkostoyhteistyön tuomat edut Etelä-Pohjanmaan seudun työllisyyden kuntakokeilussa, maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluissa sekä kehittämishankkeiden toteutuksessa.

Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö tuottaa laadukkaat yritys- ja kehittämispalvelut asiakaslähtöisesti ja joustavasti.

TALOUS (1 000 €)	TP 21	TA 22	TA 23	TS 24	TS 25
Liikevaihto	391	339	457	440	450
Tulos (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	3	3	2	2	3
Lainamäärä	0	0	0	0	2

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Yrityspalvelut tuotetaan laadukkaasti	Asiantunteva, osaava ja joustava palvelutarjonta.	Asiakkuuksien määrä kasvava Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset vähintään edeltävän kyselyn tasolla

Edistetään osaavan työvoiman saatavuutta, alueen kiinnostavuutta työ- ja asuinpaikkana sekä matkailukohteena.	Toimenpiteet koulutusverkoston kehittämisessä ja rekrytointien edistämässä. Viestitään aktiivisesti ja monipuolisesti kaupungista työ- ja asuinpaikkana sekä matkailukohteena. Toteutetaan tavoitteita edistäviä hankkeita.	Uusia koulutuksia on toteutettu Rekrytointitoimenpiteitä on toteutettu yhteistyökumppaneiden kanssa suunnitellusti Viestintätoimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti Hankkeita on toteutettu suunnitellusti
---	---	--

Riskit/Riskienhallinta:

Yhtiön henkilöstöresurssi on niukka ja siinä ei ole ns. särkymisvaraa. Henkilöriskiin varaudutaan aiempaa tarkemmalla prosessien kuvauksella, sisäisin varahenkilöjärjestelyin sekä verkostoyhteistyöllä.

Luottamuksellisten tietojen käsittely ja vaara niiden päätymisestä kolmannen osapuolen tietoon aiheuttaa tietoturvariskin. Koulutus ja ohje luottamuksellisten tietojen käsittelyyn ja tallentamiseen tulee olla ajantasalla ja sen noudattamista tulee seurata.

Toimintaympäristössä riskin muodostaa mahdollinen viivästys CAP27-ohjelmakauden ja rahoitushakujen käynnistymisessä. Hankesuunnittelussa toimitaan proaktiivisesti valmistelemalla suunnitelmat ennalta linjattujen ja jo tiedossa olevien periaatteiden ja reunaehtojen mukaisesti.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on johtanut maailmanlaajuiseen taloudelliseen kriisiin, jonka vaikutuksia ei vielä kyetä täysin arvioimaan. Mikäli alueen yritykset tarvitsevat nykyistä enemmän yritysneuvontaa, eivät niukat resurssit riitä vastaamaan tarpeita. Riskiin varaudutaan aiempaa tarkemmalla prosessien kuvauksella ja sisäisin varahenkilöjärjestelyin sekä ostopalveluin.

Alavuden Jäähalli Oy

Yhtiön toiminta-ajatus:

Tarjota alavutelaisille ja lähialueen jääurheilun harrastajille laadukkaat ja monipuoliset harrastustilat.

Toiminnan painopistealueet:

Toimitilojen kustannustehokas käyttö.

TALOUS (1 000 €)	TP 21	TA 22	TA 23	TS 24	TS 25
Liikevaihto	226	228	225	225	225
Tulos (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	0	2	1	1	1
Lainamäärä	1096	1023	950	877	804

Strategian mukaiset tavoitteet:

Hyvinvoiva asukas		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Käyttöaste pidetään korkeana	Jääajan tarjoaminen lähialueen seuroille ja muille käyttäjille.	Laskutetut jääajat h/vuosi

Suoritteet	TP2021	TA2022	TA2023
Suoritteiden määrä			
Myydyt jääaikatunnit kaudessa	1 034	1 130	1 130
Hoitokustannus/myyty jääaikatunti	140	136	134
Pääomakulut/myyty jääaikatunti (lyh.+korot)	71	63	63

Riskit/Riskienhallinta:

Käyttäjien määrä vähenee ikäluokkien pienentyessä.

Kiinteistö Oy Alavus Fasadi

Yhtiön toiminta-ajatus:

Kiinteistö Oy Alavus Fasadi tarjoaa toimitiloja ja palveluja yrityksille ja yhteisöille, jotka haluavat toimia moderneissa ja tarkoituksenmukaisissa toimitiloissa, tehokasta tietoverkkoa hyödyntäen ja hyvien liikenneyhteyksien äärellä Alavudella.

Toiminnan painopistealueet:

Varmistetaan kiinteistön toimitilojen korkea käyttöaste, sujuva kokous- ja koulutustilojen käyttö sekä taloudellinen toiminta. Ylläpidetään ennakoiva ote kiinteistön tarkoituksenmukaisessa huollossa.

TALOUS (1 000 €)	TP 21	TA 22	TA 23	TS 24	TS 25
Liikevaihto	168	137	135	137	134
Tulos (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	29	2	5	2	2
Lainamäärä	785	727	670	613	556

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Tilojen korkea käyttöaste	Vapautuvista tiloista viestitään aktiivisesti	Tilojen vapautuessa toteutetut viestintätoimenpiteet, tarjoukset, näytöt ja vuokrasopimukset
Nostetaan kokous- ja koulutustilojen käyttöastetta	Tarjolla olevista kokous- ja koulutustiloista viestitään aktiivisesti. Asiakkaan on helppo varata tila käyttöönsä	Toteutetut viestintätoimenpiteet Toteutuneet varaukset

Riskit/Riskienhallinta:

Venäjän Ukrainaan tekemän hyökkäyksen myötä energiamarkkina on turbulenssissa ja sen taloudellisia vaikutuksia on vaikea arvioida. Riskinä on energiahintojen merkittävä nousu sekä yleensä kustannustason merkittävä kohoaminen. Riskiin varaudutaan hyödyntämällä konsernisopimusten tuoma etu energia- ja muissa hankinnoissa.

Kiinteistö Oy Tuurin Tietotalo

Yhtiön toiminta-ajatus:

Kiinteistö Oy Tuurin Tietotalo tarjoaa toimitiloja ja palveluja erityisesti ict-yrityksille ja yrityspalveluyrityksille, jotka haluavat toimia moderneissa ja tarkoituksenmukaisissa toimitiloissa, tehokasta tietoverkkoa hyödyntäen Tuurin kaupallisten palveluiden ja asiakasvirtojen äärellä.

Toiminnan painopistealueet:

Kiinteistön käyttöasteen lisääminen ja vakaan talouden ylläpito sekä ennakoiva ote kiinteistön tarkoituksenmukaisessa huollossa.

TALOUS (1 000 €)	TP 21	TA 22	TA 23	TS 24	TS 25
Liikevaihto	81	72	69	70	71
Tulos (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	10	1	1	2	2
Lainamäärä	244	227	226	209	167

Strategian mukaiset tavoitteet:

Elinvoimainen Alavus		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Tilojen käyttöasteen nosto	Viestitään vapautuvista ja vapaista tiloista ja tarjotaan tiloja	Toteutuneet viestintätoimenpiteet, lähetetyt tarjoukset, toteutuneet näytöt ja vuokrasopimukset
eTuurin etätyöhuoneen käyttöasteen nosto	Viestitään etätyöhuoneesta aktiivisesti	Toteutuneet viestintätoimenpiteet ja varaukset

Riskit/Riskienhallinta:

Venäjän Ukrainaan tekemän hyökkäyksen myötä energiamarkkina on turbulenssissa ja sen taloudellisia vaikutuksia on vaikea arvioida. Riskinä on energiahintojen merkittävä nousu sekä yleensä kustannustason merkittävä kohoaminen. Riskiin varaudutaan hyödyntämällä konsernin saamat hankintaedut energia- ja muissa hankinnoissa.